

ELÄMÄN TOTUUDEN JÄLJILLÄ

– Hartausmateriaali sudenpentuikäisille

Riitta Kivivasara ja Susanna Nieminen

Opinnäytetyö, syksy 2014

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Pieksämäki

Sosiaalialan koulutusohjelma

Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön

suuntautumisvaihtoehto

Sosionomi (AMK) +

kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Kivivasara, Riitta & Nieminen, Susanna. Elämän totuuden jäljillä – hartausmateriaali sudenpentuikäisille. Pieksämäki, syksy 2014, 99 s., 2 liitettä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyöntekijän virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda hartausmateriaalipaketti sudenpentuikäisille eli 7–9-vuotiaille partiolaisille. Hartausmateriaalipaketilla haluttiin tukea sudenpentujen hengellistä kasvua ja akeloiden eli sudenpentujen johtajien jaksamista omassa johtajapestissään. Hartaudet toimivat osana partiokasvatusta sudenpentujen uskonnollisen kasvatuksen tukena. Kimmoke hartausmateriaalin tekoon syntyi tekijöiden omista partiokokemuksista. Yhteistyökumppaniksi työhön saatiin Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.

Opinnäytetyön toteutustapa oli produktio eli tuotekehittely. Teoreettisena taustana hartausmateriaalin kehittäessä toimivat partion arvot ja kasvatukseen menetelmät, toiminnallisuus ja lapsen spiritualiteetti. Raportin teoriaosuudessa avataan partiota, lapsen spiritualiteettia ja toiminnallisuutta.

Valmiissa materiaalipaketissa on kymmenen hartautta, materiaalin punaisena lankana toimivat partiolupaus, -tunnus ja -ihanteet, jotka kuvaavat partion arvoja. Hartaudet perustuvat toiminnallisuuteen ja sudenpentujen osallisuuteen. Lisäksi hartauspaketin yhteydessä kehitettiin partioihannehelmet.

Asiasanat: partio, sudenpentu, hengellisyys partiossa, partioihanteet, partiolupaus, lapsen spiritualiteetti, hartaus

ABSTRACT

Kivivasara, Riitta and Nieminen, Susanna

Looking for meaning of life – The Devotion material for cub scouts.

99 p., 2 appendices. Language: Finnish. Pieksämäki, Autumn 2014.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of this thesis was to produce a devotion material for cub scouts or 7 to 9 year old scouts. The devotion material was made to back up cub scouts' spiritual growing and akelas or leader of cub scouts in his or her own duty. The idea of the devotion material arise from the writers' own experiences of scouting. Suomen Partiolaiset – Finland's Scouter ry has cooperated in this product.

The thesis was a production or research and development. The theory background for developing the devotion material were values and education of scout, functionality and spirituality of a child. In the report there is the meaning of scout, spirituality of a child and functionality.

The complete devotion material includes ten devotions, the main feature of the material is The Scout Promise, slogan of scouts and The Scout Law, which represents values of scouts. The devotions are based on functionality and the active part of cub scouts. In addition there were developed pearls of The Scout Law at the same time as the devotion material.

Key words: scout, cub scout, religion and scouting, The Scout Law, The Scout Promise, spirituality of child, devotion

SISÄLLYS

1 ETSIÄ ELÄMÄN TOTUUTTA	5
2 MIKÄ PARTIO?	7
2.1 Partiolupaus ja -tunnus	7
2.2 Ikäkaudet	9
2.3 Partiokasvatus	10
2.4 Partioihanteet	12
2.5 Partiomenetelmä	14
2.6 Partio ja hengellisyys	16
3 LAPSEN SPIRITUALITEETTI	18
3.1 Lapsen uskonnollinen kehitys	18
3.2 Sudenpentuikäisen uskonnollinen kasvatus	20
3.3 Hartaus uskonnollisen kasvatuksen tukena	22
4 TOIMINNALLISUUS	24
4.1 Toiminnallisuus ja osallisuus	24
4.2 Toiminnalliset menetelmät	25
4.3 Tarinat	26
4.4 Musiikki	28
5 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	29
5.1 Eettiset kysymykset	30
5.2 Tekijänoikeudet	31
6 TOTEUTUS	33
6.1 Hartausmateriaalin valmistaminen	33
6.2 Markkinointi	36
7 KEHITTÄÄ ITSEÄÄN IHMISENÄ	38
LÄHTEET	41
LIITTEET	
LIITE 1: Testihartauspaketti testilippukunnille	46
LIITE 2: ELÄMÄN TOTUUDEN JÄLJILLÄ, Hartausmateriaali sudenpentuikäisille	61

1 ETSIÄ ELÄMÄN TOTUUTTA

Lupaani parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, omaa maata ja maailmaa, toteuttaa sudenpentujen ihanteita ja olla avuksi toisille (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a).

Molemmat opinnäytetyön tekijät ovat pitkänlinjan partiolaisia. Yhteensä meillä on takanamme yli 50 vuotta partiokokemuksia alkaen sudenpennusta aina lippukunnanjohtajaksi asti monissa erilaisissa pesteissä. Olemme huomanneet, että hartauselämän toteuttamista partiossa saatetaan pitää jollakin tavoin vaikeana ja pahimmassa tapauksessa sitä ei ole lainkaan. Itse olisimme kaivanneet johtajina toimiessamme valmiita materiaalipaketteja, joiden pohjalta pitää ryhmien hartaudet. Hartauden pitämisen vaikeus korostui toimiessamme vartion vertaisjohtajina (tuolloin käytössä oli edellinen partio-ohjelma), kun etenkin mitenkään uskonnollisuuteen liittyvän hartauden pitäminen tuntui jotenkin nololta. Hengellisyys on osa partion arvopohjaa ja Suomessa suurella osalla lippukunnista on myös taustayhteisönään evankelis-luterilainen seurakunta. Työllämme haluamme omalta osaltamme olla tukemassa monipuolista ja toimivaa hartauselämää partiossa.

Yhteistyökumppanina tässä opinnäytetyössä on Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Lisäksi yhteistyötä on tehty kirkkohallituksen kasvatus- ja perheasioiden yksikön kanssa. Työmme tavoitteena on tehdä valmis hartausmateriaali käytettäväksi sudenpentuikäisten (7–9-vuotiaat) kanssa. Olemme rajanneet materiaalin yhteen ikäkauteen, koska yhden kaikille ikäkausille suunnatun materiaalin tekeminen ei olisi mielekästä, sillä eri ikäkausien partiolaiset ovat kehityksessään hyvin eri vaiheissa. Mikään ei kuitenkaan kiellä soveltamasta valmista materiaalia myös muiden ikäkausien hartauselämässä. Hartauksissa on käytetty useita erilaisia toteutustapoja ja ne ovat sellaisia, että niitä voi toteuttaa useissa erilaisissa ympäristöissä, kuten laumailloissa eli sudenpentujen viikoittaisessa kokoontumisessa, retkillä ja leireillä.

Tulevina kirkon nuorisotyön ammattilaisina tehtävänäme on olla tukemassa lasten ja nuorten hengellisyyden kehitystä. Yksi mahdollisuus tähän tarjoutuu paikallisissa partiolippukunnissa. Useissa seurakunnissa myös Seppona eli seurakunnan partioyhteys henkilönä toimii nuorisotyönohjaaja, jonka yksi työtehtävistä on paikallisten lippukunti-

en hengellisen elämän tukeminen. Kirkkohallituksen yleiskirjeessä nro 10/2011 Partio seurakunnan työmuotona, korostetaan seurakunnan aktiivista yhteyttä alueensa lippukuntiin ja avun tarjoamista erityisesti niiden uskontokasvatukseen. Kirkon partiotyön erityisenä tehtävänä on tukea partiolaisten hengellistä kasvua ja samalla antaa tukensa partioliikkeen piirissä olevien ihmisten kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin edistämiseen. Vuonna 1983 annetun piispainkokouksen päätöksen mukaisesti partio on seurakunnan työala ja seurakunnan omaa nuorisotyötä. (Kirkkohallitus 2011.) Matalan kynnyksen seurakuntalaisuutena se tukee kasvua seurakunnan vastuulliseksi jäseneksi (Kirkkohallitus 2012, 33).

Hartaudella tarkoitamme tässä työssä nimenomaan hengellistä hartautta. Materiaalipaketin hartaudet pyrimme suuntaamaan juuri partiolaisille sitomalla niihin yhteen partion arvopohjan, kasvatustieteen ja hengellisyyden. Teoriaosassa avaamme partiota partioarvojen ja sudenpentujen näkökulmasta sekä lapsen spiritualiteettia ja toiminnallisuutta. Toivomme tämän työn syventävän lukijan käsitystä partiosta ja hengellisyydestä sekä monipuolistavan käsitystä hartauden toteuttamistavoista.

2 MIKÄ PARTIO?

Partio on kansainvälinen nuortenjärjestö, johon kuuluu yli 40 miljoonaa partiolaista kaikkialla maailmassa. Vain kuudessa maassa ei ole partiotoimintaa. Partiolaisilla on kaksi maailmanjärjestöä World Organization of Scout Movement (WOSM) ja World Association of Girl Guides and Girl Scouts (WAGGGS), joiden tehtävänä on kehittää partiotoimintaa ja tukea kansallisia partiojärjestöjä. Partio myös vaikuttaa ja toimii yhteistyössä muiden kansalaisjärjestöjen kanssa erilaisissa kansainvälisissä järjestöissä kuten YK:ssa. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry i.a.a.) Partioliikkeen jäsenet kautta maailman lupaavat noudattaa partiolaisten lupaus ja lakia. Ne perustuvat kaikkialla partioliikkeen perustajan lordi Robert Baden-Powellin luomiin alkuperäisiin lupaukseen ja lakiin, vaikka niiden sanamuodoissa onkin paikallisia vaihteluita. (World Organization of the Scout Movement i.a.)

Suomen partiolaiset – Finlands Scouter ry vastaa Suomessa suomen- ja ruotsinkielisestä partiotoiminnasta. Keskusjärjestö huolehtii, että Suomen partiolaiset toimivat maailmanjärjestöjen periaatteiden mukaisesti sekä vie niiden tavoitteita eteenpäin. Suomen Partiolaisten peruskirja pohjautuu WOSM:n ja WAGGGS:n peruskirjoihin ja on niiden hyväksymä. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2008.) Partion paikallisyhdistys on lippukunta. Niitä on Suomessa noin 800. Ne voivat olla yhteis-, poika- tai tyttölippukuntia. Lippukuntia tukevat partiopiirit, joita on kymmenen. Partiopiirit varmistavat, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus osallistua partiotoimintaan. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry i.a.b.) Vuoden 2013 lopussa Suomessa oli 65.000 partiolaista. Vuonna 2013 jäsenmäärä kääntyi nousuun ensimmäistä kertaa kymmeneen vuoteen. (Kamppari, Koistinen, Hakulinen & Sivonen 2014, 6.)

2.1 Partiolupaus ja -tunnus

Lupaani parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, omaa maata ja maailmaa, toteuttaa <ikäkauden> ihanteita ja olla avuksi toisille (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a).

Edellä oleva partiolupaus annetaan joka ikäkaudessa. Lupauksen sanamuoto pysyy samana, vain ikäkausi vaihtuu. Lupaus kuvaa ymmärrettävällä tavalla partion arvoja. Partiolaiset sitoutuvat lupauksenannossa konkreettisesti partion arvoihin, niiden merkitystä käsitellään jokaisen ikäkauden kanssa ennen lupauksenantoa. Sudenpennuille lupaus merkitsee sitoutumista olemaan partiolainen. Aikuinen näyttää sudenpennuille omalla esimerkillään, kuinka lupausta toteutetaan ja arvoihin sitoudutaan. Monelle partiolaiselle partio on elämäntapa. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a.)

Lupaus rakastaa Jumalaa kuvaa uskoa korkeampaan, ihmistä suurempaan, johon voi turvautua. Partiolainen uskoo oman uskontonsa mukaiseen Jumalaan, ei muiden Jumaliin. Partiossa jokaisen vakaumusta kunnioitetaan ja korostetaan jokaisen henkilökohtaista uskoa. Kaikki partiolaiset eivät usko samaan Jumalaan, minkä vuoksi sanaan on liitetty omistusliite -ni. Tarvittaessa lupauksen Jumalaani-sanan voi korvata oman Jumalan nimellä. Lupaan rakastaa omaa maatani ja maailmaa sisältää Suomen ja koko maailman kunnioittamisen ja palvelemisen. Lupaus olla toisille avuksi kuvaa partiolaisten pyrkimystä auttamiseen ja palvelemiseen, tämä on myös osa partiomenetelmää. Auttamisen ja palvelemisen teot voivat olla pieniä, mutta niiden vaikutukset voivat olla yllättävänkin suuria. Toisten auttamisella partiolaisia kasvatetaan epäitsekkyteen. Partio liikkeen perustaja Robert Baden-Powell koki epäitsekkyden tärkeäksi luonteenpiirteeksi jokaisessa kansalaisessa. Lupaus toteuttaa ikäkauden ihanteita ilmaisee elämän ohjeen, jota kohti partiolainen voi pyrkiä. Ihanteiden toteuttaminen ei velvoita tai käske mihinkään, ihanteet tarjoavat kasvunkohteita. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a.)

Partiolaisten tunnus on Ole Valmis. Tunnus viestii partiolaisten auttamis- ja palvelemissalukkuudesta sekä asenteesta. Tunnus on joka ikäkaudessa sama ja käytössä kautta maailman. Se löytyy Suomessa muun muassa partiovyön soljesta ja Tarpojien (12–15-vuotiaiden partiolaisten) ikäkauden Kimin Hymy -päätosmerkistä. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a.)

2.2 Ikäkaudet

Partio kuuluu kaikille, monipuolinen ohjelma antaa mahdollisuuden monenlaisiin onnistumisiin. Partiolaiset ovat erilaisia, on hiljaisia, rauhallisia, höpöttäjiä, vilkkaita ja motorisesti kömpelöitä, mutta innokkaita. Sisupartiolaiseksi kutsutaan partiolaisia, joilla on aisti-, liikunta- tai kehitysvamma. Sisupartiossa sovelletaan partio-ohjelmaa partiolaisten omien kykyjen mukaan. Heidän tunnuksenaan on sisukkuutta kuvaava sammako vahvan jalussolmun sisällä. Maahanmuuttajat ovat henkilöitä, joiden syntyperä on ulkomainen ja he ovat muuttaneet toiseen maahan. Vaikka partiossa on vähän maahanmuuttajia, ovat myös he tervetulleita partioon. Maahanmuuttajien mukanaolo auttaa karsimaan ennakkoluuloja, lisäämään suvaitsevaisuutta, konkretisoimaan kansainvälisyyttä, tarjoamaan maahanmuuttajille vapaa-ajan virikkeitä sekä lisäämään lippukuntien elinvoimaa. Vaikka partiolaiset ovat erilaisia, tärkeää on, että partiolainen kokee olevansa rakastettu, arvostettu, turvassa ja saa toimia kehitystasonsa mukaisesti. (Niilo-Rämä 2008, 222 & 225–226.)

Partiossa ikäkaudet muodostavat kokonaisuuden eli partiopolun. Partiossa on viisi ikäkautta, jotka ovat jakautuneet luontaisen kehityksen mukaan; sudenpentu 7–9-vuotiaat, seikkailijat 10–12-vuotiaat, tarpojat 12–15-vuotiaat, samoajat 15–17-vuotiaat sekä vaeltajat 18–22-vuotiaat. Yli 22-vuotiaita kutsutaan aikuisiksi. Jokainen ikäkausi on yhtä arvokas. Partio-ohjelma on muokattu ikäkauden kehitysvaiheisiin ja ominaispiirteisiin sopivaksi. Jokaisella lapsella on oikeus kehitystason ja iän mukaiseen toimintaan. (Haarala, Malkakorpi, Lehikoinen, Peltola & Saloranta 2012, 12; Niilo-Rämä 2008, 109.) Ikäkaudet kuvastavat matkantekoa eli kulkemista erilaisissa maastoissa, maisemissa, tilanteissa ja tunnelmissa. Elämä on kulkemista, etsimistä ja löytämistä. (Partiofakta video 2013.)

Sudenpentu on 7–9-vuotias partiolainen, sudenpentujen partioväri on auringonkeltainen. Sudenpentua kuvastaa innokkuus, reippaus, mielikuvitus, riehakkuus, herkkyyys, mustavalkoinen maailma, konkreettinen ajattelu, sääntöjen noudattaminen sekä riippuvuus aikuisesta. Toimintaa kuvaa puuhailu, tarinat ja tutustuminen. Sudenpentu oppivat toiminnan kautta, sillä heidän kirjoitus- ja lukutaitonsa eivät ole välttämättä vielä sujuvia. Sudenpentu muodostavat oman ryhmän eli lauman, jota johtaa aikuinen johtaja eli akela. Akela on sudenpentulle esikuva ja iso ihminen, johon he luottavat. (Niilo-Rämä

2008, 116–118.) Sudenpentuohjelma rakentuu 35 jäljestä, jotka on jaettu kasvatustavoitteiden mukaan neljään alaryhmään; suhde itseen, suhde toiseen, suhde yhteiskuntaan ja suhde luontoon. Jokainen jälki sisältää 8–12 askelta eli aktiviteettia. Sudenpennut suorittavat yhden partiovuoden aikana noin 6–10 jälkeä. Suoritetuista jäljistä sudenpentu saa kankaisen jälkimerkin, jonka hän kiinnittää partiopaidan oikeaan hihaan. Lisäksi aloitettuaan partion sudenpentu suorittaa Tervetuloa -jäljen sekä siirtyessään seikkailijaksi sudenpentu saa metallisen pennunkäpälän eli ikäkauden päätösmerkin. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2014.)

2.3 Partiokasvatus

Suomen Partiolaisten peruskirjan mukaisesti partio on kasvatustoimintaa, jonka tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioon ottaen. Partiokasvatuksen kautta partiolainen oppii taitoja, tietoja, asenteita ja arvoja, jotka auttavat elämään kokonaista ja tasapainoista elämää. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2008; Niilo-Rämä 2008, 51 & 98.) Peruselementtejä ovat ryhmässä toimiminen, yhteistyö eri-ikäisten kanssa, itse tekeminen sekä vastuun anto nuorille johtajille. Partiossa tehdään ja koetaan yhdessä, antaen vastuuta partiolaiselle askel kerrallaan. Toiminnassa ja sen kehittämisessä otetaan huomioon partiolaisten fyysiset, sosiaaliset, henkiset ja hengelliset tarpeet. (Jansa 2010, 271; Kirkkohallitus 2012, 33.) Partiotoininnan päämääränä on persoonallisuudeltaan ja elämäntavoiltaan tasapainoinen, vastuuntuntoinen, aktiivinen sekä itsenäisesti ajatteleva paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen yhteisön jäsen. Päämäärä sisältää kasvatustavoitteet, partiomenetelmän ja partio-ohjelman. Ne vastaavat kysymyksiin miksi, miten ja mitä, joiden avulla saadaan tietää mitä partio sisältää ja mihin toiminnalla pyritään. (Niilo-Rämä 2008, 51 & 96–97; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2008.)

Partion arvojen lähtökohtana on ihmiskuva, jossa ihmisellä on velvollisuuksia suhteessa Jumalaan, omaan itseen, muihin ihmisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Ihmiskuva muodostaa myös perustan partion kasvatustavoitteille, jotka ovat sidonnaisia aikaan, yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Kasvatustavoitteet konkretisoivat partion päämäärää ja kasvatustehtävää sekä näyttävät suunnan toiminnalle yhdessä partiomenetelmän ja partio-ohjelman kanssa kaikissa ikäluokissa. Kasvatustavoitteiden neljä näkökulmaa ovat

suhde itseen, toisiin, yhteiskuntaan ja ympäristöön. (Niilo-Rämä 2008, 51 & 96–97; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2008.) Kasvatustavoitteissa suhdetta Jumalaan ei ole käsitelty erikseen, vaan se sisältyy jollain tasolla kaikkiin neljään näkökulmaan. Suhteella Jumalaan tarkoitetaan myönteistä asennetta uskontoon, hengellisyyden etsimistä ja elämistä oman hengellisen vakaumuksen ja yhteisön mukaisesti. Kasvatustavoitteet on laadittu aikuisen johtajan tueksi. Yleisten kasvatustavoitteiden lisäksi jokaisella ikäkaudella on omat ikäkausikohtaiset kasvatustavoitteet, jotka kuvaavat ikäkauden tavoitetasoa ja kertovat miten yleiset kasvatustavoitteet näkyvät kyseisessä ikäkaudessa. Sudenpentujen yleisenä kasvatustavoitteena on oppia monipuolisen tekemisen kautta ja aikuisen johtamana toimimaan ryhmässä ja sen eduksi. Päästäkseen kasvatustavoitteeseensa sudenpennut harjoittelevat ja oppivat itse tekemällä turvallisen aikuisen valvonnassa. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009b; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009c.)

Suhde itseen kasvatustavoitteen päämääränä on kehittyä ihmisenä ja pyrkiä monipuoliseen ja tasapainoiseen elämään. Tavoitteeseen pyrkivän toiminnan kautta partiolainen oppii tarttumaan toimeen, pitämään huolta itsestään, noudattamaan terveellisiä elämäntapoja, saa aineksia identiteetin, elämäntutkimuksen ja Jumalasuhteen rakentamiseen sekä tukea muodostamaan käsitys eettisestä oikeasta ja väärästä ja halun toimia niiden mukaisesti. Kehittyessään partiolainen uskaltaa heittäytyä ja käyttää ongelmanratkaisutaitoja, kekseliäisyyttä ja luovuutta. (Niilo-Rämä 2008, 98.) Sudenpennuilla suhde itseen kasvatustavoite näkyy haluna ja uskalluksena oppia uutta ja toimia oikein. Kasvatustavoitteen mukaisesti sudenpentu myös osaa sanoa miltä tuntuu, pitää lupauksen ja kuunnella ohjeita toimien niiden mukaisesti. Lisäksi sudenpennut harjoittelevat myös hiljentymistä. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009c.)

Suhde toisiin ihmisiin kasvatustavoite auttaa partiolaista ymmärtämään, että yhdessä tekemällä saa aikaan enemmän. Partiolaiset oppivat auttamaan ja pitämään toisista huolta, vaikka se ei olisi aina oman edun mukaista. Näin opitaan arvostamaan ihmisyyttä. Tavoitteena on myös, että partiolainen oppii näkemään erilaisuuden rikkautena ja osaa toimia erilaisten ihmisten kanssa sekä oppii ilmaisemaan omia tunteitaan ja mielipiteitään. Kasvaessaan partiolaisesta tulee rehti ja rehellinen yksilö, jolle oikeudenmukaisuus ja yhteisvastuullisuus ovat tärkeitä. (Niilo-Rämä 2008, 99–100; Partiofakta -video 2013.) Suhde toisiin ihmisiin kasvatustavoitteen kautta sudenpennut oppivat kohtelee-

maan toisiaan tasapuolisesti, haluamaan olla hyvä kaveri sekä tietämään minkälaisia ihmisiä ja elinympäristöjä on muualla maailmassa (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009c).

Suhde ympäristöön kasvatustavoitteen kautta partiolainen oppii liikkumaan ja toimimaan erilaisissa ympäristöissä sekä kunnioittamaan ja tuntemaan luontoa. Partiolainen kiinnostuu ympäristön siisteydestä, viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista. (Niilo-Rämä 2008, 100.) Tavoitteen mukaisesti sudenpennut oppivat liikkumaan ja toimimaan turvallisesti luonnossa, korjaamaan omat jälkensä pois sekä saavat positiivisia kokemuksia luonnosta (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009c).

Suhde yhteiskuntaan kasvatustavoite antaa partiolaisille valmiudet sitoutua yhteiskuntaan ja yhteisöön ja tuntee olevansa osa niitä. Tavoitteena on oppia toimimaan yhteiskunnassa ja ryhmissä, ottaa selvää arkielämän asioista vaikuttaen niihin, toimimaan erilaisissa ympäristöissä sekä arvostamaan omaa ja muiden kulttuuria. Samalla kehittyvät johtamis- ja vaikuttamistaidot muun muassa aloitteellisuus, vastuullisuus, tavoitteellisuus, järjestelmällisyys ja organisointikyky. (Niilo-Rämä 2008, 100; Partiofakta -video 2013.) Suhde yhteiskuntaan kasvatustavoitteen mukaan sudenpentu oppii toimimaan pienryhmässä aikuisen johdolla ja kertomaan aikuiselle, jos jokin asia on huonosti. Lisäksi sudenpennulle tulee halu noudattaa yhteisiä sääntöjä, sopimuksia ja tapoja. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009c.)

2.4 Partioihanteet

Partioihanteet kuvaavat partion arvoja, joihin partiolainen pyrkii. Ihanteina ovat kunnioittaa toista ihmistä, rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä, olla luotettava, rakentaa ystäväyttä yli rajojen, tuntee vastuunsa ja tarttua toimeen, kehittää itseään ihmisenä sekä etsiä elämän totuutta. Ihanteet kuvastavat konkreettisella ja käytännöllisellä tavalla partion arvoja, ne on tarkoitettu jokaiselle partiolaiselle henkilökohtaisesti. Ne eivät ohjaa täydellisyyteen, vaan kannustavat pyrkimään parempaan. Ihanteet ovat kuin pieniä elämäntehtäviä, jotka antavat vihjeitä ja suuntaviittoja elämään. Partiolaiset sitoutuvat ihanteisiin antaessaan jokaisen ikäkauden alussa partiolupauksen. Ihanteiden määrä kasvaa sitä mukaan, kun partiolainen vanhenee. Ihanteiden määrän kasvamisen myötä

partiolainen voi lupautua sitoutumaan sellaisiin ihanteisiin jotka hän ymmärtää. Ihanteiden lisääntyminen ikäkausittain kuvaa partion nousujohteisuutta. Sudenpentujen ihanteena on kunnioittaa toista ihmistä sekä rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä. Partiolaisien ihanteet otettiin käyttöön vuonna 1974, jolloin ne korvasivat partiolain. (Niilo-Rämä 2008, 71; Partiofakta -video 2013; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a.)

Kunnioittaa toista ihmistä -ihanne ohjaa partiolaista pitämään toista ihmistä tai hänen ominaisuuttaan, ajatustaan tai aatettaan tärkeänä, ihailtavana ja arvokkaana. Partiolaiset toimivat myös tasavertaisesti, jolloin ei tavoitella omaa etua, vaan annetaan rehellistä palautetta ja johdetaan tasapuolisesti ja johdonmukaisesti. Toisen ihmisen kunnioitus ei voi toteutua ilman suvaitsevaisuutta. Suvaitsevaisuuden avulla hyväksytään ihmisten erilaisuus, erilaiset mielipiteet ja ymmärretään eri kulttuurien arvoja ja normeja. Jokaisella on lupa olla oma itsensä. Toisten ihmisten huomioon ottaminen näkyy muun muassa kuuntelun, arvostuksen, empaattisuuden, läsnäolon, rehellisyyden, avoimuuden ja luottamuksen kautta. (Niilo-Rämä 2008, 74–75.)

Ihanteena olla luotettava kuvaa partiolaisten tunnettua lausetta Tahdon tehdä parhaani. Luottamus syntyy vuorovaikutuksessa muiden kanssa sekä yhdessä tekemällä ja kokeamalla. Ilman luottamusta ryhmä ja ihmissuhteet eivät voi toimia. Rakentaa ystävyyttä yli rajojen -ihanne kuvastaa partiolaisten ystävyyttä Suomessa ja yli maan rajojen. Ihanteena etsiä elämän totuutta ohjaakin rakastamaan lähimmäisiä ja toisia, niin kaukana kuin lähellä. Lisäksi ihanne opettaa tunnustamaan, jos on väärässä. Keskeisiksi asioiksi nousevat, ettei valehdella tai lausuta väärää todistusta lähimmäisestä. Elämän totuuden etsiminen päättyy vasta elämämme päättyessä. (Niilo-Rämä 2008, 82–86.)

Rakastaa luontoa ja suojella ympäristöä -ihanne auttaa partiolaista omissa pienissä ympäristöteoissa ja valinnoissa. Partiolaiset liikkuvat paljon luonnossa muun muassa retkeillen, leireillen ja kisaillen. Luonnossa toimiminen kehittää partiolaisten luontosuhdetta ja kiinnostusta ympäristöä ja luontoa kohtaan. Sudenpennuilla ihanteena toteutuu esimerkiksi siinä, kun he oppivat, ettei ympäristöä saa roskata sekä kierrätyksen perusteita. Partiolainen kantaa sekä suuria että pieniä vastuita oman partiopolkunsensa varrella, tätä kuvastaa ihanteena tuntea vastuunsa ja tarttua toimeen. Ihanteena muistuttaa, että partio-

laisen on tiedettävä vastuu ennen kuin se hänelle annetaan. On vaikeaa kantaa vastuuta, jos ei tiedä olevansa vastuussa. (Niilo-Rämä 2008, 78 & 80.)

Kehittää itseään ihmisenä -ihanne kuvastaa partio-ohjelman ideaa. Partiolaisilla on halu kehittyä, vain yrittämällä voi oppia ja kehittyä. Partiossa voi ylittää itsensä, mutta myös epäonnistuminen on sallittua. Virheistä opitaan ja niitä pystyy hyödyntämään pitkään sekä partiossa että muussa elämässä. Konkreettisesti ihannetta voi kuvastaa esimerkiksi solmujen oppimisen kautta. Sudenpennut oppivat solmimaan perussolmuja, seikkailijat niiden lisäksi köytöksiä ja vanhemmat ikäkaudet rakentamaan rakennelmia solmujen ja köytösten avulla. Partio-ohjelman lisäksi myös muita ihanteita voidaan tarkastella kehittää itseään ihmisenä -ihanteen näkökulmasta. (Niilo-Rämä 2008, 72–73.)

2.5 Partiomenetelmä

Partiomenetelmä kertoo mitä partiossa tehdään ja miten toimitaan, jotta kyse on partios-
ta. Se on yhdistelmä toimintatapoja, joiden avulla päästään partion päämäärään ja saa-
vutetaan kasvatustavoitteet. Keskeistä partiomenetelmässä on nousujohteinen oppimi-
nen itse tekemällä yhdessä muun ryhmän kanssa. Partiomenetelmä koostuu kahdeksasta
osasta, jotka ovat sitoutuminen partion arvoihin, symboliikka, nousujohteisuus, vartio-
järjestelmä, tekemällä oppiminen, aikuinen tuki, päivän hyvä työ ja toiminta luonnossa.
Kaikki osat ovat yhtä tärkeitä ja niiden kaikkien tulee olla mukana partiotoiminnan ko-
konaisuudessa. Aikuisten tehtävänä on huolehtia tästä. Partiomenetelmä toimiikin johta-
jien työvälteenä, kun hän suunnittelee ja arvioi toimintaa. Suomen partiolaisten par-
tiomenetelmä pohjautuu kansainvälisten kattojärjestöjen WAGGGS:n ja WOSM:n par-
tiomenetelmiin. (Niilo-Rämä 2008, 97 & 101; Partiofakta -video 2013; Suomen Partio-
laiset – Finlands Scouter ry 2009d.)

Partiolaiset sitoutuvat partion arvoihin partiolupauksella, -ihanteilla ja -tunnuksella.
Partiolaisena oleminen on jokaisen henkilökohtainen valinta. Sudenpentutoiminnassa
partion arvoihin sitoutuminen toteutuu, kun sudenpennut ymmärtävät mitä lupauksen
antamisella tarkoitetaan. Symboliikka tekee partiosta partion näköistä ja sillä liitetään
partiolainen ryhmään, lippukuntaan ja partioliikkeeseen. Symboliikalla tarkoitetaan eri-
laisia toimintatapoja, sisältöjä ja esineitä, joilla on yhteisesti ymmärretty merkitys. Par-

tion maailmanlaajuista symboliikkaa ovat partiotervehdys, -päita, -huivi ja -laulut. Ne lisäävät partiolaisten tasavertaisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Suomalaisuuteen viittaavia symboleita ovat muun muassa partiolaisten sinivalkoinen väiski eli hattu ja partiomerkit. Paikallisia partiolaisten symboleita puolestaan ovat muun muassa lippukuntien omat liput ja juhlaperinteet sekä ryhmien omat viirit. Sudenpentutoiminnassa symboliikka toteutuu, kun sudenpennut tuntevat kuuluvansa maailmanlaajuiseen partioliikkeeseen sekä tuntevat oman lippukunnan ja lauman eli ryhmän symboliikkaa. (Niilo-Rämä 2008, 102–103; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009d.)

Partion nousujohteisuutta on rakennettu ikäkausijaolla sekä partio-ohjelmalla ja sen soveltamisella. Ikäkausijako auttaa partiolaisia kasvamaan nousujohteisesti, vähitellen partio-ohjelman tehtävät vaikeutuvat. Jokainen partiolainen saa sopivan haastavia tehtäviä taitonsa ja ikänsä mukaisesti. Nousujohteinen toiminta korostaa yksilöllisyyden huomioimista. Nousujohteisuuden ansiosta sudenpennut huomaavat oppivansa uusia asioita ja osaavansa. Partiossa he pääsevät kokeilemaan uusia asioita ja niiden avulla miettimään mistä asioista pitävät ja mistä eivät. Partiossa opitaan tekemällä ja kokemalla. Tekemällä oppiminen on lasten ja nuorten luonnollinen tapa oppia, se on monipuolista ja hauskaa. Tekemällä oppimiseen kuuluu päättäminen, suunnittelu ja arviointi, jotka syventävät oppimista. Toimintaa kuitenkin sovelletaan ikäkauden mukaan. Partiossa opitaan myös virheistä. Johtajan tehtävä on huolehtia, että virheet käännetään myönteisiksi kokemuksiksi ja ettei virheitä tapahdu liian usein. Sudenpentutoiminnassa tekemällä oppimista tapahtuu, kun sudenpennut saavat itse tehdä ja kokeilla sekä yrittää uutta. Heillä on lupa epäonnistua ja saada siitä oppimiskokemus. (Niilo-Rämä 2008, 103 & 105–106; Partiofakta -video 2013; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009d.)

Partiossa toimitaan ryhmässä, tätä kuvastaa partiomenetelmän vartiojärjestelmä. Ryhmässä toimiessa partiolainen oppii ottamaan toiset huomioon, kannustamaan toisia sekä antamaan tilaa toisille, mutta myös ottamaan omaa tilaa. Yhteishenki kannattaa ryhmää eteenpäin. Toimimisen lisäksi ryhmässä päätetään asioista yhdessä, jaetaan vastuuta ja harjoitellaan johtamistaitoja. Vartiojärjestelmä kasvattaa toimimaan ryhmän jäsenenä, tämä innostaa ja tukee partiolaista ja on tärkeä osa hänen kokonaisvaltaista kasvuaan. Sudenpennut oppivat toimimaan ryhmässä erilaisten ihmisten kanssa ja erilaisissa rooleissa sekä pääsevät harjoittelemaan pieniä johtamistehtäviä. Partiossa lapset, nuoret ja

aikuiset toimivat yhdessä. Aikuisten tuki korostuu nuorimmissa ikäluokissa, joissa aikuista tarvitaan varmistamaan turvallisuutta ja huolehtimaan partiomenetelmän toteutumisesta. Aikuinen on läsnä, välittää, antaa tilaa ja tukee lasten ja nuorten kasvua, osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia. Aikuisten omat tarpeet ovat toissijaisia lasten ja nuorten tarpeisiin nähden, mutta toimiessaan hän myös itse kasvaa ja kehittyy. (Niilo-Rämä 2008, 105–107; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009d.)

Toiminta luonnossa kuuluu partioon. Luonto on kaikkialla muun muassa kotipiha, kylässä, puistoissa, metsissä ja kansallispuistoissa. Luonto on elämyksellinen toiminta- ja oppimisympäristö, jossa on helppo harjoitella yhdessä toimimista, toisista huolehtimista ja vastuuntuntoa. Toiminta tapahtuu luonnon ehdoilla, jolloin partiolaiset samalla oppivat halun varjella ja suojella luontoa. Toiminnan ja oppimisen lisäksi luonto tarjoaa mahdollisuuden hiljentymiseen ja maailmankaikkeuden suuruuden kokemiseen. Luonnossa toimimalla partiolainen oppii kunnioittamaan ja arvostamaan luontoa sekä ymmärtämään sen moninaisuuden. Lisäksi luonnossa toimiminen kasvattaa itsetuntemusta ja -luottamusta. Sudenpennuille ulkona liikkuminen antaa positiivisia kokemuksia luonnosta. (Niilo-Rämä 2008, 108; Partiofakta -video 2013; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009d.)

Päivän hyvän työn kautta partiolainen kasvaa aktiiviseksi kansalaiseksi sekä ottamaan vastuuta itsestä ja toisista. Hyvien töiden kautta partiolaiset oppivat näkemään kuinka he itse pystyvät vaikuttamaan omaan toimintaympäristöönsä. Toisista huolehtiminen ja heidän hyvinvointiinsa tähtäävä toiminta palvelee sekä yhteisöjä että yhteisöllisyyttä. Päivän hyvät työt alkavat pienistä teoista ja pikkuhiljaa ne tulevat tavaksi, osaksi jokapäiväistä elämää. Sudenpennut oppivat partiossa tekemään pieniä ja lyhytkestoisia palveluita sekä tekoja toisten hyväksi. (Niilo-Rämä 2008, 107; Partiofakta -video 2013; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009d.)

2.6 Partio ja hengellisyys

Hengellisyys on osa normaalia partiotoimintaa, ei irrallinen osa-alue. Se näkyy esimerkiksi partioterveydyksessä. Tervehdyksen kolme sormeaa merkitsevät partioihanteiden toteuttamista omassa elämässä, muiden auttamista sekä Jumalan, lähimmäisen, ihmis-

kunnan ja isänmaan rakastamista. Partion hengellisen kasvatuksen keinoja, jotka ohjaavat etsimään elämän totuutta ovat muun muassa hiljentymiset, rukoushetket, keskustelut iltanuotiolla, laulut ja jumalanpalvelukset. Monessa lippukunnassa myös ruokalaulut ovat osa toimintaa. Ruokalaulun avulla hiljennytään ennen ateriaa Jumalan edessä, siunataan ruoka ja kiitetään Jumalaa, lisäksi se luo yhteenkuuluvuuden tunnetta. Partiolaikkeen perustuu vapaaehtoisuuteen ja on kaikille avoin. Sen periaatteisiin kuuluu yhdenvertaisuus esimerkiksi uskontoon ja vakaumukseen liittyen. (Saarinen & Savolainen 2007, 17 & 28–29.)

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry on solminut yhteistyösopimuksen Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon kanssa. Tarkoituksena on edistää ja tukea uskontokasvatusta osana partiokasvatusta, tukea kasteopetusta ja sopia yhteistyön perusteista. Seurakunta taustayhteisönä voi tukea toimintaa myös taloudellisesti ja tarjoamalla lippukunnille kokoontumistilan eli kolon käyttöön. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnan partiotyöstä vastaavaa työntekijää kutsutaan Sepoksi. Seurakuntien Sepot tekevät yhteistyötä niin lippukuntien kuin Suomen Partiolaisien kanssa. Lippukunnissa, joiden taustayhteisönä on tunnustuksellinen yhdyskunta, annetaan sen tunnustuksen mukaista uskontokasvatusta. Lippukunnissa, joilla ei ole uskonnollista taustayhteisöä, tuetaan jäsenten uskonnollista kasvatusta sen mukaan, mihin uskonnolliseen yhteisöön jäsenet kuuluvat. (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2008 & Jansa 2010, 271–272.)

3 LAPSEN SPIRITUALITEETTI

3.1 Lapsen uskonnollinen kehitys

Lapsen uskonnollinen kehitys on osa lapsen kokonaisvaltaista kasvua, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa (Kangasmaa, Petäjä & Vuorelma 2008, 43). Synnymme kaikki kulttuuriin eli siihen perintöön, mikä meillä on ympärillämme. Tämä tarkoittaa sen ymmärtämistä kuka minä olen ja miten minä elän toisten ihmisten kanssa. Lisäksi se on kulttuurisen pääoman saamista. Maailma on sekä hyvä että paha, aikuisen vastuulla on, millaisena lapsi oppii maailman näkemään. Lapsi tarvitsee tukea uskaltakseen olla hyvän puolella ja uskoakseen, että hyvä on vahvempi voima kuin paha. Meissä kaikissa on hyvä ja paha. Tärkeää on, että lapsi rakentaa oman identiteettinsä ymmärtäen, että sen asian kanssa on opittava elämään. Näin hän voi pitää itseään arvokkaana ihmisenä ja toimia vastuullisesti itseä sekä muita arvostaen. (Niemi 2010, 29–30.) Lapsen identiteetin muodostumisen kannalta on tärkeää pohtia ja hahmottaa omaa minuutta. Esimerkiksi mikä on lapsen oma uskonto ja mikä siinä on olennaista sekä minkälaisia arvoja se sisältää ja millaista etiikkaa edustaa. Lapsen tulevaisuutta avaa kysymys mihin haluan olla menossa sekä kysymykset millaisena lapsi näkee mahdollisuutensa tulevassa ja miten kristillinen traditio vaikuttaa lapsen elämän tulkintaan. (Kallioniemi 2004, 57.)

Uskonnolla voi olla sekä myönteinen että kielteinen vaikutus lapsen hyvinvointiin. Kasvattajan tulee nostaa esiin ne asiat, jotka tukevat lapsen hyvinvointia ja torjua ne asiat, jotka ovat lapselle vahingollisia. Haitallisia vaikutuksia syntyy, kun lapsi ei ymmärrä, ymmärtää väärin, uskonnon maailmankuva on ahdistava tai tuomitseva tai uskontoa käytetään vallan välineenä. Toisaalta usko ja uskonnollisuus voivat edistää elämänrohkeutta ja jopa fyysistä terveyttä sekä vähentää riskikäyttäytymistä. Lapsen jumalakuvaan vaikuttaa myös kokemus vanhemmista ja muista kasvattajista. Luterilainen kristillinen perinne korostaa, että suhteessa äärettömään ihminen on vastaanottajan roolissa ja kuuntelee muutakin kuin omaa itseään. Kyse on armosta, joka tulee ihmiselle ilman omaa osuutta ja ansiota. Tämä sijoittuu vuorovaikutuksen kohtaan, jossa inhimillinen ja jumalallinen kohtaavat. Välittävänä tekijänä voivat toimia uskonnolliset symbolit. Käytännön kasvatustyössä tähän liittyvät oppimissisältöjen valinta, oppimismenetelmien

käyttö ja oppimisympäristön rakentaminen. (Halme 2010, 62–63 & 65.) Uskontoon kuuluu erilaisia ulottuvuuksia, joita ovat tiedollisuus, kokemuksellisuus, eettisyys ja rituaalisuus (Pruuki 2010, 230). Lapsi ihmettelee luonnostaan elämän peruskysymyksiä kuten elämän tarkoitusta, kuolemaa, Jumalaa, hyvää ja pahaa, kaiken alkua, muita ihmisiä, luontoa, symboleita sekä uskonnollisia tapoja. Lapselle on tärkeää, että säilytetään tulevaisuuden usko. (Jansa 2011, 42–43.)

Teologian professori James Fowler kuvaa uskonnollisuuden kuutta kehitysvaihetta konkreettisesta abstraktimpaan. Ennen näitä kuutta vaihetta on olemassa uskon ituja, tällä Fowler tarkoittaa eriytymätöntä uskonnollisuutta. Hänen mukaansa seitsemänvuotias on vielä ensimmäisessä intuitiivis-projektiivisen uskon vaiheessa, jolloin lasta kiehtoo Jumalan näkymättömyys ja hän projisoi Jumalaan omia toiveitaan. Tässä vaiheessa aikuisen esimerkillä on suuri rooli. Myyttis-uskonnolliseen vaiheeseen lapsi siirtyy noin kahdeksanvuotiaana. Tällöin kertomuksilla, myyteillä ja symboleilla, jotka myös tulkitaan kirjaimellisesti, on suuri arvo. Vaikka vaihe on tyypillinen 8–12-vuotiailla, myös monet aikuiset edustavat tätä vaihetta. Kolmas kehitysvaihe on synteettis-sovinnainen, joka on tyypillinen murrosikäisillä. Tälle vaiheelle on ominaista toisten odotuksiin sopeutuminen sekä elämän tarkoituksen etsiminen ja kirkon julistuksen sekä emotionaalisen tuen kaipaus. Fowler kuitenkin korostaa ihmisen yksilöllistä kehitystä, jonka vuoksi kaikki eivät käy lävitse jokaista kehitysvaihetta. (Gothóni 2014, 82–83.)

Alakouluikäinen on monessa mielessä uudessa elämänvaiheessa. Hän on kiinnostunut uusista asioista ja alkaa vähitellen suuntautua itsenäisesti kodista ulospäin. Mikäli lapselle on annettu edes jonkinlaista uskonnollista kasvatusta, hän uskoo vilpittömästi Jumalaan. Erityisen tärkeää on lapselle tärkeiden ihmisten antama malli. Usko on hyvin itsekeskeistä. Moraalisessa kehityksessä lapsi siirtyy seitsemänvuotiaana seurausmoraalin kaudesta sääntömoraalin kauteen. Sekä oma että toisten sääntöjen noudattaminen on tärkeää ja Jumala nähdään herkästi tuomarina, joka palkitsee hyvät ja rankaisee pahoja. Synti ymmärretään rikkomukseksi Jumalaa vastaan ja lapsi saattaa olla huolissaan pystykö elämään Jumalan tahdon mukaan. Lapsi ei kykene ymmärtämään Jumalan rajatonta anteeksiantoa. Lapselle on tärkeää kuulla, ettei kukaan pysty aina olemaan hyvä ja tekemään oikein ja siksi tarvitsee anteeksiantamusta joka päivä. Lapselle on myös tärkeää vakuuttaa, että Jeesus rakastaa jokaista hänen puutteistaan huolimatta. Aikuisen tulisi kertoa lapselle, ettei hänkään pysty olemaan hyvä ja kiltti joka päivä. Lapsen ajat-

telu on edelleen konkreettista, vaikka hän tajuaa käsitteitä. Tässä iässä abstraktien asioiden opettaminen onnistuu havainnollistamisen avulla. (Kinnunen 2011, 31–33.)

3.2 Sudentuikäisen uskonnollinen kasvatus

Kasvatuksen vuorovaikutusmallin mukaan yksilö on vuorovaikutuksessa ympäröivään maailmaan ja kasvatus on tavoitteellista vuorovaikutusta yksilön ja yhteisön sekä nykyisyyden ja menneisyyden välillä. Suhteessa uskontoon se on yksilön ja kirkon tai uskonnollisen yhteisön vuorovaikutusta. (Halme 2010, 55.) Jo 1800-luvulta suomalaisen yhteiskunnallisen varhaiskasvatuksen lähtökohtia on ollut käsitys kasvatuksen kokonaisvaltaisuudesta. Käytännön kasvatustoiminnassa kokonaisvaltaisuutta voidaan tarkastella kapeasta tai laveasta näkökulmasta. Kapeassa näkökulmassa se mielletään jonkin kasvatustapahtuman osa-alueen ominaisuudeksi. Laveampi näkökulma käsittää kokonaisvaltaisuuden sekä kasvatuksen ihmiskäsitystä, tavoitteenasettelua, menetelmiä että arviointia läpäisevänä ominaisuutena. Uskonto kuuluu osana kokonaisvaltaiseen kasvatukseen samoin kuin uskonnollisuus on alusta alkaen kuulunut kokonaisvaltaiseen lapsikäsitukseen. Uskonnolla tai uskonnollisuudella on myös tärkeä ja pääsääntöisesti positiivinen vaikutus persoonallisuuden ja mielenterveyden tukemisessa. (Ubani 2010, 39–40 & 44.) Yksilön näkökulmasta uskontokasvatuksen tehtävä on lapsen spiritualiteetin ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Kasvatuksen vuorovaikutusmallin mukaisesti yhteisön uskonto antaa potentiaalisen ympäristön, jossa identiteetin rakentaminen tapahtuu. Uskontokasvatus liittyy elämän merkityksen, identiteetin, arvojen sekä oikean ja väärän kysymyksiin. Yksilön kannalta kyse on myös elämänuskosta, itsetunnosta ja vapauden ja toivon löytämisestä ja säilyttämisestä elämässä. Uskontokasvatus hahmottaa ihmisen elämää äärettömän ja pyhän edessä sekä uskonnollisista lähtökohdista tarkasteltuna avartaa ihmiskuvaa ja ilmentää ihmisyyden olennaista sisintä. (Halme 2010, 66.)

Usko ja uskonto ovat kaksi eri asiaa. Usko on ihmisestä lähtöisin oleva suuntautumisen tarve ja uskonto jonkin yhteisön tai instituution määrittämä käsitys uskonnollisista asioista. Mikäli uskontokasvatukseen otetaan mukaan tietyn uskonnon antamat virikkeet ja käytännöt, siirrytään yleisestä uskontokasvatuksesta eri uskontojen omaan kasvatukseen. Uskonnolla on pitkät perinteet, mutta nykyisenä monikulttuurisena aikana monet

myös kieltävät sen merkityksen. Tämän vuoksi uskonnollisella kasvatuksella tulee olla perinteestä ja uskontojen asemasta nousevan perustelun lisäksi lapsen hyvinvoinnista nouseva perustelu. Uskonnollisen ihmiskuvan mukaan ihmisellä on kyky kohdata äärettömän ja pyhän. Henkinen ja hengellinen yhdistyvät ihmisen spiritualiteetissa. Kykyä äärettömän ja pyhän kohtaamiseen pidetään ihmisyyden oleellisimpana asiana. Yksilön näkökulmasta tämän kokonaisvaltaisuuden tukemista pidetään kasvatuksen tärkeimpänä asiana. Jotta uskonnollinen kasvatus edistäisi lapsen hyvinvointia, tulisi löytää vuorovaikutuksen tapa, joka antaa lapselle virikkeitä ja kasvun suuntaa, mutta ei alista eikä pakota. (Halme 2010, 61–62 & 66.) Lapsen suhde uskontoon ja annettuun uskontokasvatukseen on aina yksilöllinen. Suhde saattaa vaihdella huomattavastikin opetettavan ryhmän sisällä. (Ubani 2010, 46.)

Tekemällä oppiminen on lapsille tyypillinen oppimismuoto. Oppimisen ohella se myös vahvistaa sosiaalisia suhteita. Nykyään seurakunnissa käytetään opetuksessa monenlaisia toiminnallisia menetelmiä. Menetelmät voivat olla luovia menetelmiä kuten askartelu tai draama, mutta hengellistä opetusta voidaan liittää myös muihin toimintoihin esimerkiksi seikkailutoimintaan. Tällöin hengellistä opetusta käsitellään oman kokemuksen kautta. Interaktiivisessa oppimisessa lapsille annetaan aikaa käsitellä opittavaa asiaa keskenään. Omien ajatusten ääneen lausuminen mahdollistaa opitun sisäistämisen ja soveltamisen. (Kinnunen 2011, 109.) Opetuksen relevanssia lapselle voidaan arvioida kokonaisvaltaisen ihmiskäsityksen näkökulmasta. Näkökulma on tällöin subjektiivinen ja kasvattajan kannalta on kyse siitä, miten opetus koskettaa lasta. Relevanssilajit ovat affektiivinen, kognitiivinen, sosiaalinen, kulttuurinen, moraalinen, psykologinen, eksistentiaalinen, uskonnollinen ja fyysinen. Uskonnollisessa kasvatuksessa on tärkeää miettiä, mitkä näistä ovat sille keskeisiä lajeja. (Ubani 2010, 47–49.) Lapsi elää suhteessa Jumalaan leikkien, kisailen, askarrellen, ihmetellen, laulaen ja hiljentyen. Lapsen ja Jumalan suhdetta kuvastaa mielikuvitus, leikinomaisuus, luovuus, spontaanisuus, konkreettisuus sekä fyysisuus. (Jokela 2010, 240.) Spiritualiteetin kysymyksiin voidaan päästä käsiksi ihmiskuvaan kuuluvien osa-alueiden ruumiin, sydämen ja ymmärryksen kautta, jotka kaikki voivat tukea lapsen kokonaisvaltaista spiritualiteettia. Olennaista on spiritualiteetin tukeminen. Tässä valossa uskonto ja sen harjoittaminen on, kuten Halme kirjoittaa hengen leikkiä, jonka avulla käsitellään perimmäisiä asioita ja tuetaan ihmisen varsinaista ja kokonaisvaltaista minuutta. (Halme 2010, 67.)

3.3 Hartaus uskonnollisen kasvatuksen tukena

Hartaudet tukevat lapsen kokonaisvaltaista kristillistä kasvua (Jokela 2010, 240). Hartaus on hiljentymistä, kiitollisuutta Jumalalle, toisen ihmisen ymmärtämistä, symboliikkaa sekä kertomuksia. Tarkoituksena on rauhoittaa lapsia ja antaa mahdollisuus hiljentymiseen. Hartauden kautta voi opettaa, jakaa tärkeitä asioita muiden kanssa sekä pysähtyä ajattelemaan asioita pintaa syvemmillä. (Saarinen & Savolainen 2007, 30–31; Grönholm 2004, 78.) Vaikeitakin asioita voi käsitellä muun muassa tarinoiden avulla. Aiheen valinnassa on hyvä huomioida osallistujien kiinnostuksen aiheet ja ikä. Liian vaikeita ja korkealentoisia aiheita tulee hartaudessa välttää. Sudenpentuikäisille sopii parhaiten lyhyt ja ytimekäs hartaus, jossa keskitytään yhteen teemaan tai asiaan. (Grönholm 2005, 87; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009e.)

Hartaus sisältää monia erilaisia elementtejä esimerkiksi laulua, rukousta, puhetta ja leikkiä. Rukous osana hartautta on sydämen puhetta Jumalalle. Rukoilla voi omin sanoin tai käyttää avuksi rukous- ja hartauskirjallisuutta. On kuitenkin tärkeä muistaa, ettei rukoukseen aina tarvita sanoja ja ketään ei saa pakottaa rukoilemaan. Hartauden ei tarvitse rakenteeltaan olla sellainen, että lapset istuvat hiljaa piirissä kuunnellen, vaan toteuttamistapoja on useita. Hartauden voi toteuttaa esimerkiksi lukemalla tarinan tai raamatunkertomuksen, rentoutuksena, musiikin kuunteluna, kynttiläpolkuna tai toiminnallisena tekemisenä. Hartaushetki pitää sisällään elämyksellisyyttä, tunteisiin vetoamista ja yhteishengen luomista. (Grönholm 2004, 78; Saarinen & Savolainen 2007, 30–31; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009e.) Jokainen hartaushetken pitäjä pitää hartauden omalla tyylillään ja tavallaan, oikeaa ja väärä tapaa ei ole (Grönholm 2005, 86).

Hartaus on luonteva tapa toteuttaa partion uskontokasvatusta. Hartauden voi pitää koloilla eli viikkotapaamisessa, retkellä, leirillä tai vaelluksella päivän päätteeksi. Partiossa hartauden lopuksi partiolaiset kokoontuvat sisaruspiiriin eli partiolaiset seisovat piirissä ja pitävät käsistä kiinni siten, että omat kädet ovat ristissä vasen käsi päällimmäisenä. Sisaruspiiri symboloi partiolaisten ketjua, joka kulkee maapallon ympäri. Sisaruspiiriin voidaan liittää esimerkiksi Herran siunaus sekä lopuksi sanotaan hyvää yötä ja pyörähdetään ympäri. (Saarinen & Savolainen 2007, 30–31 & Grönholm 2004, 78.)

Lippukunnilla on mahdollisuus pyytää tukea hartauselämän toteuttamiseen seurakunnalta (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009e).

4 TOIMINNALLISUUS

Lapsella on oikeus lepoon, leikkiin ja vapaa-aikaan sekä taide- ja kulttuurielämään (Unicef i.a).

4.1 Toiminnallisuus ja osallisuus

Yhteiskunnan itseisarvona tulisi olla lasten osallisuus, joka korostaa lasten ja aikuisten aitoa kohtaamista ja luottamusta. Aikuisen tulee osoittaa lapselle luottamusta ja kannustaa häntä käyttämään omia vahvuuksiaan sekä toimia aktiivisena osallistajana ja kannustajana. Jokainen ihminen on syvimmiltään yhteisöllinen, tunne joukkoon kuulumisesta on tärkeää. Pienen lapsen yhteisöllisyyden tarve lähtee perheestä ja lapsen kasvaessa laajentuu kouluun ja harrastuksiin. Osallisuus on yhteisöllisyyden eli sosiaalisen terveyden ja hyvinvoinnin selkäranka. Osallisuudella on paljon positiivisia vaikutuksia ja sen tulisi toteutua arjen jokaisessa kohtaamisessa. Osallisuuden kokemukset ovat tärkeitä lapsen persoonallisuuden ja luovuuden kehittymiselle. Lapsen osallistuminen jo pieniinkin arkisiin ratkaisuihin vähentää alttiutta masentua ja vieraantua yhteisöstä. Osallisuus myös voimaannuttaa, kun lapsi saa arvostusta mielipiteilleen ja ajatuksilleen, pystyy vaikuttamaan toimintaan sekä kokee kuuluvansa ryhmään. Tämä parantaa lapsen itsetuntoa ja lisää toiveikkuutta tulevaisuutta kohtaan. Osallisuus on aina vuorovaikutuksellista, siinä toteutuu kahden tai useamman henkilön kuuntelu ja kohtaaminen vahvassa dialogisessa suhteessa. (Mäkelä 2011, 14, 16 & 19–21; Rantala 2011, 140–145 & 173.)

Osallisuuden toteutuminen vaatii lasten ottamista mukaan itse toimintaan, vaikka se veisi aikuiselta enemmän aikaa. Lasten passiivinen osallistuminen ei riitä, vaan mahdollisuuksien mukaan lapset ovat mukana toiminnan suunnittelussa ja toiminnassa. Lasten osallisuutta voidaan kuvata osallisuuden portaiden avulla. Ensimmäisellä portaalla ollaan yksisuuntaisessa prosessissa, jossa aikuinen tekee yksin päätöksen kuultuaan lasten toiveet ja mielipiteet. Toisella portaalla syntyy aikuisen ja lasten välinen vuoropuhelu, jota aikuinen ohjaa. Vuoropuhelussa keskustellaan yhdessä asioista ja tavoitteista, mutta aikuinen lopulta päättää mitä ja miten konkreettisesti tehdään. Kolmannella portaalla

syntyy jo yhteistyöprosessi, jossa uusia asioita syntyy. Samalla pohditaan toiminnan reunaehdoja avoimesti ja ratkaisukeskeisesti. Kolmannella osallisuuden portaalla lasten näkemyksiä arvostetaan ja ne otetaan toiminnassa huomioon. Neljännellä portaalla mennään kohti itsenäistä päätöksentekoa, jossa toimintakykyä tuetaan ryhmänä. Aikui- nen on toiminnan mahdollistaja ja auttaa tarvittaessa. Viidennellä ja viimeisellä portaal- la saavutetaan autonomia, jossa toiminnan lähtökohtana on lasten arvostus ja osallisuus. Ryhmä toimii itsenäisesti synnyttäen ideoita ja käynnistäen toimintaa. Aikuinen toimii toiminnan mahdollistajana, tarjoaa resurssit ja on linkki yhteiskunnallisiin järjestelmiin. (Rantala 2011, 140 & 144–147.)

4.2 Toiminnalliset menetelmät

Toiminnallisilla menetelmillä tarkoitetaan tekemiseen ja toimintaan liittyviä harjoituk- sia, jotka aktivoivat yksilön sekä koko ryhmän toimintaa ja oppimista. Niissä hyödynne- tään lasten luonnollisia taipumuksia ja tarjotaan mahdollisuus kielelliseen ilmaisuun sekä muihin ilmaisumenetelmiin. Toiminnan kautta keskustelu mahdollistaa keskuste- lun sellaisista asioista, joista ei välttämättä muuten uskalleta puhua. Asioille saadaan ulkoinen ilmaisu ja tuotua syvyyttä eri näkökulmista. Toiminnallisten menetelmien läh- tökohtana on kaikkien osallisuus harjoituksiin. Osallisuus vahvistaa lapsen onnistumista ja uskoa omiin voimavaroihin sekä antaa hyvän olon tunteen. Harjoituksen onnistumi- seen vaikuttavat ryhmään ja toimintaympäristöön liittyvät tekijät. On tärkeä muistaa, että jokainen toiminnallinen harjoitus toteutuu ryhmässä ainutlaatuisella tavalla. (Kata- ja, Jaakkola & Liukkonen 2011, 30 & 34; Eklund & Janhunen 2005, 86.)

Toiminnalliset menetelmät perustuvat mielikuva- ja kokemusoppimiseen, seikkailu- ja liikuntakasvatukseen, psyko- ja sosiodraamaan, leikkiin sekä ratkaisukeskeisyyteen ja narratiivisuuteen. Suuri osa oppimisesta perustuu mielikuvitusoppimiseen, jossa aistit havainnoivat toimintaa ja muuttavat sen mielikuviksi. Mielikuvat yhdistyvät muistiin ja yhtyvät jo olemassa oleviin mielikuviiin. Aistien toimintaa voidaan rikastuttaa, aktivoida ja herkistää toiminnallisilla menetelmillä. Toiminnallisten menetelmien avulla saadaan aikaan myös kokemusoppimista, joka edistää lapsen henkistä kasvua, minäkuvan kehit- tymistä ja roolituntemusta. Kokemusoppiminen edellyttää muun muassa aktiivista ja kokonaisvaltaista kokemusta.

Seikkailukasvatus on oppimista elämysten, kokemusten ja toiminnan avulla, tärkeintä ei ole suoriutuminen. Seikkailun keinoin pyritään saavuttamaan asetetut päämäärät ja tavoitteet. Näiden asettaminen erottaakin seikkailukasvatuksen seikkailusta, jossa päämääriä ja tavoitteita ei aseteta. Seikkailukasvatus sanana toimii elämyspedagogiikan vastikkeena. Liikuntakasvatus puolestaan opettaa ryhmätyötaitoja, se on luonnollinen tapa ilmentää itseään ja harjoitella vuorovaikutusta. Sanattomat viestit eli motoriikka ja kehon kieli toimivat vuorovaikutuksen perustana. Draaman avulla lasten kanssa voidaan nostaa esille tärkeitä kysymyksiä, jotka raivaavat tilaa lapsen omille voimavaroille. Keskeisiä elementtejä draamatyöskentelyssä ovat toiminnallisuus, ilmaiseminen, fyysisyys, vuorovaikutteisuus ja spontaanisuus, jotka tulevat esille muun muassa mielikuva-harjoituksissa, roolileikeissä ja draamallisissa ryhmäprosesseissa. Leikki aktivoi kaiken ikäisiä ihmisiä tuottaen iloa, hauskuutta ja mielihyvää, herättäen tunteita, harjoittaen sosiaalisia taitoja ja rooleja sekä kerraten turvallisissa ympäristöissä saatuja kokemuksia. Leikki auttaa lasta ymmärtämään paremmin kokemuksen. Leikkiminen on arvokasta ja kuuluu ihmisyyteen. Leikki muuttuu tavoitteelliseksi ja terapeuttisemmaksi lapsen ja aikuisen vuorovaikutussuhteessa. Ratkaisukeskeisessä toiminnassa pyritään löytämään keinoja muutosten aikaansaamiseksi keskittyen tavoitteeseen, toivetilaa ja voimavaroihin. Ratkaisukeskeisyyden tarkoituksena on nostaa esille ja vahvistaa lasten toiminnallisia voimavaroja muun muassa kykyjä ja taitoja. (Kataja, Jaakkola & Liukkonen 2011, 30–33; Eklund & Janhunen 2005, 85.)

4.3 Tarinat

Tarinat ovat osa pedagogiikkaa. Ne opettavat, innostavat ja luovat elämyksiä ja tunnelmia. Lapsi oppii erilaisten tarinoiden välityksellä ja samalla kertoja auttaa lasta löytämään elämän tarkoituksen. Lapsille tarkoitettujen tarinoiden avulla voidaan käsitellä eettisiä asioita muun muassa oikeaa ja väärää, oikeudenmukaisuutta, myötätuntoa, auttamista ja rehellisyyttä. Tarinat sisältävät tulkinnan, lapsille jää vapaus kuulemiseen, omaksumiseen ja omaan tulkitsemiseen. Lapsi muodostaa omaa todellisuutta tarinoiden avulla. Tarinat ilahduttavat, lohduttavat, rohkaisevat sekä antavat elämäniloa, turvallisuutta, varmuutta, viisautta ja ilmaisun erilaisille tunteille. Parhaimmillaan tarinat herättävät toiveikkuutta ja vahvistavat lapsen voimavaroja. Lisäksi niillä on terapeutinen tehtävä esimerkiksi silloin, kun lapsi voi tarinan kautta työstää omia tunteitaan, halujaan

ja jännitystään. Tarinankerrontatilanne synnyttää aikuisen ja lapsen välille vuorovaikutusta, joka tukee elämän- ja maailmankatsomuksen sekä uskontonäkemyksen rakentamista. Tarinoiden kautta myös lapsen kieli ja sanavarasto monipuolistuvat ja empatia-aidot kehittyvät. (Grönholm 2005, 83; Kataja, Jaakkola & Liukkonen 2011, 32; Luumi & Ylönen 2002, 9, 16 & 91–95.)

Tarinat perustuvat mielikuvitukseen ja ne etenevät juonen avulla. Kouluikäinen lapsi ymmärtää mielikuvituksen ja kuvallisen ajattelukyvyyn avulla tapahtumien kulkua ja syy-seuraus yhteyksiä. Suuret ja aidot tarinat syntyvät tekemisen ja toiminnan kautta, jolloin toiminta synnyttää lapselle emotionaalisia muistikuvia ja latauksia. Monissa tarinoissa on onnellinen loppu, jolloin tarinan henkilöiden sitkeys, rehellisyys, ahkeruus ja kärsivällisyys palkitaan. (Luumi & Ylönen 2002, 23, 79 & 91; Kataja, Jaakkola & Liukkonen 2011, 33.)

Erilaisilla tarinoilla on sekä selviä että vähemmän näkyviä yhteyksiä kristinuskoon. Tarinoissa, joissa kristinusko ei ole selvästi näkyvissä, ei yleensä esiinny Jumalaa. Ne voidaan kuitenkin nähdä osana uskonnon pedagogiikkaa. Kyseisissä tarinoissa maailma esitetään mielekkäänä ja luotettavana paikkana. Jumalasta ei anneta tietynlaista kuvaa, mutta Jumalan merkitystä ei kuitenkaan vähätellä tai olemassaoloa kiellätä. Raamatun tekstit puolestaan ovat Jumalan sanaa. Raamattu on suuri kertomusten kirja, joka avaa ihmisille perimmäisiä, arvopohjaisia ja uskonnollisesti syviä kysymyksiä. Raamatun kertomusten avulla opetetaan uskontoa. Oppiminen perustuu tapahtuman oivaltamiseen, kokemuksellisuuteen, elämyksellisyyteen sekä näkemiseen. Lapsi pystyy näkemään mielikuvien avulla mitä tapahtuu. Raamatun kertomukset ovat usein lyhyitä ja toteavia, tämä tukee niiden avautumista lapsille. Opetuksellisen ja hengellisen ulottuvuuden lisäksi raamattu on tärkeä kulttuuripiirissämme. Ilman raamattua ei voida toteuttaa uskontokasvatusta. (Luumi & Ylönen 2002, 28, 49 & 100; Luumi 2002, 43–44.)

Tarinoilla on tärkeä paikka partiossa. Niitä käytetään monin eri keinoin muun muassa iltahartautena, hyvänyön satuina, johdantona leikkiin tai uuden asian opetteluun tai ihan vain ajankulukuksi. Partiotarinoista klassisimpia ja keskeisempiä ovat Robert Baden-Powelin-, Kimin-, Pyhä Yrjön-, muistelemispäivän- sekä Sammakko kermasaavissa tarinat. Perinteisten partiotarinoiden kautta voidaan välittää partiolaisille partioaatteen ja -arvopohjan ulottuvuuksia. Kaikkien tarinoiden kerronnan kohdalla on hyvä muistaa,

että jokainen tarinankertoja kertoo tarinan omalla tyylillään. Tarinointitekniikoita on useita. Tehokeinoina tarinankerronnassa voi käyttää esimerkiksi esineitä, musiikkia ja muita ääniä. Kertojan oma eläytyminen innostaa kuulijoita. (Grönholm 2005, 83–84; Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009f.)

4.4 Musiikki

Lapsella on oikeus lauluun, soittoon ja musisointiin. Ne kuuluvat lapsen jokapäiväiseen elämään ja kasvattavat osaltaan lapsia kulttuuriimme. Musiikin käytön tavoitteena on lapsen kasvattaminen musiikin kokemiseen, ilmaisuun, kulttuuri-ilmiöihin sekä tiedon ja taidon aloihin, luoda luontevia siltoja eri kulttuurien välille sekä vahvistaa lapsen omaa kulttuuri-identiteettiä. Musiikki on fyysinen ilmiö, jonka ympärille voidaan rakentaa arvomaailmaa sekä mahdollisuus eheyttää, repiä, kyseenalaistaa ja paljastaa erilaisia asioita. Äänen lisäksi musiikkiin kuuluu olennaisesti hiljaisuus. Hiljaisuus vaatii kykyä keskittyä ja kuunnella. Ihmisillä on kyky sekä vastaanottaa että tuottaa musiikkia. Se on Jumalan lahja. Musiikki tavoittaa ihmismielen syviä kohtia, joihin sanat eivät aina yllä. Kirkkomusiikki palvelee sanaa, luo yhteyttä, ylistää, opettaa ja lohduttaa. Se on kosketus Pyhään. Lisäksi virret välittävät lapsille hengellistä perintöä ja suomalaiskansallisia arvoja. Musiikki on merkittävästi mukana seurakuntaelämässä ja uskontokasvatuksessa. (Issakainen 2005, 117–119; Ruokonen & Ruismäki 2010, 209, 211 & 222; Kirkkohallitus 2012, 32.)

Musiikki on taidemuoto, josta kumpuaa mielihyvän ja ilon lähde. Laulun ja soiton riemu yhdessä toimii yhdistävänä voimana. Musiikin avulla ryhmään voi päästä helpommin mukaan. Musiikki lujittaa ja vahvistaa yhteishenkeä. Ilon ja yhdistävän voiman lisäksi musiikin avulla vaikutetaan tasapainoisen kokonaispersoonallisuuden kehitykseen. (Paasolainen 2004, 183–184; Ruokonen 2011, 133.) Musiikki kuuluu olennaisesti myös partioon, partiossa on laulettu aina. Se on esimerkiksi oleellinen osa partiolaisten iltanuotiota. Sudenpentut laulavat mielellään. Heille on partio- ja lastenlaulujen lisäksi oma sudenpentujen laulu. (Grönholm 2005, 19 & 87; Niilo-Rämä 2008, 14 & 209.) Musisointihetkeä miettiessä on tärkeää ottaa huomioon lapsen ikä. Musiikkia käyttävän aikuisen ei tarvitse olla musikaalinen. Riittää, että hän omaa hyvät vuorovaikutustaidot ja hänellä on myönteinen asenne musisointia kohtaan. (Paasolainen 2009, 7 & 19.)

5 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Työmme lähtökohtana oli valmistaa hartauspaketti sudenpentuikäisille (7–9-vuotiaille) partiolaisille ja heidän akelalleen eli johtajalleen. Materiaalipaketin punaisena lankana on partiolaisten lupaus, tunnus ja ihanteet, joihin jokainen hartaus liittyy. Hartauksien avulla lupausta, tunnusta ja ihanteita on helppo käsitellä ja avata. Tavoitteena on, että sudenpentu ikätasonsa mukaisesti ymmärtää niiden merkityksen. Hartaudet ovat osat lapsen kokonaisvaltaista kristillistä kasvua (Jokela 2010, 240). Materiaalipakettimme hartaudet ovat toiminnallisia ja niissä korostuu sudenpentujen osallisuus, toiminnallisuus sekä hengellisen kasvun tukeminen. Pyrimme siihen, että hartaudet omalta osaltaan tukevat partiolaisten kasvatustavoitteita, partio-ohjelman ja partiomenetelmän toteuttamista. Hartauspaketin tekemisessä käytimme omaa luovuuttamme ja kehittämistaitoja, jotka tukevat ammatillista kasvuamme ja ovat osa yleisiä opinnäytetyön tavoitteita. Opinnäytetyön tavoitteena on mahdollistaa luovuuden osoittaminen, vahvistaa kehittämishankkeeseen tarvittavia taitoja ja kehittämishankkeen hallintaa, tuottaa uusia tuotteita sekä tukea ja vahvistaa ammatillista kasvua (Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010, 23).

Useissa partiolippukunnissa hartausperinne on vähäinen. Hartauksien pitäminen koetaan vaikeana ja niiden pitämiseen kaivataan ideoita ja mallia. (Saarinen & Savolainen 2007, 32.) Valmistamamme materiaali antaa akelalle eli sudenpentujen ryhmänjohtajalle työkaluja hartauselämän toteuttamiseen oman laumansa eli sudenpenturyhmän kanssa sekä koko lippukunnalle yhteisten tapahtumien hartauksien suunnittelun tueksi. Valmiin materiaalipaketin avulla myös tuetaan akeloiden jaksamista omassa pestissään. Partio on vapaaehtoistyötä ja monessa lippukunnassa johtajilla on paljon vastuuta, johtamista ja erilaisia pestejä eli tiettyyn tehtävään liittyviä nimikkeitä johtajapulan vuoksi. Partiolaisten hengellisen kasvun tukeminen on osa partiotoimintaa, mutta moni kokee sen vaikeaksi. Valmis materiaalipaketti tarjoaa helpon tavan toteuttaa hengellistä kasvatusta vaatimatta suurta panostusta ja ajankäyttöä ja näin ollen se tukee akelaa omassa johtajatehtävässään.

Työmme pidemmän aikavälin tavoitteena on sudenpentuikäisten lasten hengellisen kasvun tukeminen. Hengellisyyden kautta lapsi saa luottamalla Jumalaan rauhan ja turvalli-

suuden tunnetta, selityksiä selittämättömille asioille sekä tukea normaalille kehitykselle. Partion uskontokasvatuksella kehitetään myönteistä asennoitumista uskontoon. Uskontokasvatus lisää läheisyyttä, turvallisuutta ja yhteisiä rutiineja, jotka luovat yhteenkuuluvuuden tunteen. Yhteenkuuluvuuden tavoitteena on oppia ottamaan huomioon toiset ihmiset sekä vähentää käytöshäiriöiden ja masennuksen riskiä. (Puustjärvi i.a; Saarinen & Savolainen 2007, 30.) Myönteisen asennoitumisen avulla luomme myös edellytykset hengellisyyden jatkumolle muihin ikäkausiin sekä luontevalle osallistumiselle partion hengelliseen toimintaan.

5.1 Eettiset kysymykset

Eettisyydellä tarkoitetaan pohdinnan ja toiminnan yhdistämistä (Ihalainen & Kettunen 2011, 53). Opinnäytetyön teon aikana eteen tulleita eettisiä kysymyksiä olivat

1. Kuinka otamme erilaiset tilanteet ja ympäristöt sekä partiolaisten yksilöllisyyden huomioon hartauksissamme?
2. Millaisia hartauksien tulee olla, että ne noudattavat partiolaisten arvoja ja periaatteita?
3. Miten sosiaalialan ja kirkon nuorisotyönohjaajan eettiset periaatteet näkyvät työssämme?

Eettiset kysymykset ratkesivat kuin itsestään opinnäytetyömme tekoprosessin aikana. Uskomme tässä auttaneen vankan partiokokemuksemme, harjoittelujen ja työkokemuksen alan töissä sekä paneutumisen opinnäytetyön teoriaosuudessa muun muassa partion arvoihin ja toiminnallisuuteen sekä lapsen spiritualiteettiin.

Hartauksiemme lähtökohtana on sudenpentujen toiminnallisuus ja osallisuus. Partiossa akelan eli sudenpentujohtajan tulee olla kiinnostunut sudenpentujen ajatuksista, kokemuksista, mielipiteistä ja tunteista, jotta toiminta toteutuu eettisesti oikein. Myös yhdenvertaiseen osallistumiseen tulee panostaa. (Kivelä 2014.) Muutamissa hartauksissa korostetaan enemmän dialogisuutta akelan eli sudenpentujohtajan ja sudenpentujen välillä, jolloin sudenpentujen ajatuksien kuuleminen korostuu. Hartaudet tarjoavat sudenpennuille sekä tukea hengelliseen kasvuun että uusia kokemuksia. Sosiaalialan eettisistä periaatteista nousee opinnäytetyössämme keskeiseksi osallistumisoikeus ja kokonaisvaltainen kohtaaminen (Talentia ry 2013). Kirkon nuorisotyönohjaajan ammattieettisiin

periaatteisiin kuuluvat rehellisyys, oikeudenmukaisuus, armahtavuus ja elämän kunioitus. He toimivat tukien lasten ja nuorten hengellistä kasvua sekä kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. (Kirkon nuorisotyöntekijöiden liitto i.a.) Opinnäytetyössämme olemme noudattaneet sekä sosiaalialan että kirkon nuorisotyöntekijöiden ammattieettisiä periaatteita osana omaa ammatillista kasvuamme ja eettistä toimintaa.

5.2 Tekijänoikeudet

Opinnäytetyötä tehdessä täytyy huomioida myös tekijänoikeudet. Tekijänoikeudet syntyvät samalla kuin teoskin esimerkiksi erillistä rekisteröimistä ei tarvita. Teoksen tekijät ovat teoksen alkuperäisiä haltijoita. Suojan kohteena on luovan työn tulos, niin kirjallinen, suullinen kuin taiteellinen. Tekijänoikeudet suojaavat teoksen ulkomuotoa ja ilmaisutapaa, mutta ei esimerkiksi ideaa, yksittäisiä tietoja, tutkimustuloksia ja väittämiä. Tekijänoikeudet ovat voimassa tekijän kuolinvuoden päättymisestä 70 vuotta. Jos teoksen on tehnyt useampi tekijä, lasketaan ikä viimeiseksi kuolleen mukaan. (Airaksinen & Vilka 2003, 162; Kopiraitti 2012, 3-5.) Tekijänoikeuksia ohjaa tekijänoikeuslaki (Tekijänoikeuslaki 1961). Opinnäytetyössämme valmistimme hartausmateriaalipaketin. Hartauksissa käytetyt tarinat ovat omiamme lukuun ottamatta Raamatun luomiskertomusta ja Pyhän Yrjön tarinaa. Materiaalin tekijänoikeudet ovat meidän tekijöiden. Kuten hartausmateriaalipaketin alkusanoissa olemme ilmaisseet, hartaudet ovat vapaasti muokattavissa tarpeen mukaan, niitä myös saa ja on suotavaa soveltaa muille ikäkausille.

Hartausmateriaalissa valmistetaan partioihannehelmet, joiden osalta jouduimme miettimään tekijänoikeuksia suhteessa Martin Lönnebon rukoushelmiin. Lönnebon rukoushelmien avulla voidaan pohtia uskon keskeisiä teemoja ja ne avaavat väylän Raamatun aarteisiin (Kirkkohallitus i.a). Rukoushelmet suuntautuvat rukoukseen ja hiljentymiseen (Hakkarainen, Jern, Jokela, Lönnebo ja Storbacka 2004, 21). Partioihannehelmillä ei ole vastaavaa hengellistä ulottuvuutta kuin Lönnebon rukoushelmillä eikä niitä myöskään ole tarkoitus käyttää rukoukseen tai mietiskelyyn kuten Lönnebon rukoushelmiä. Partioihannehelmet ovat huivissa yksinkertaisesti muistuttamassa partiolupauksesta, partiotunnuksesta ja partioihanteista. Mielestämme kehittämämme ihannehelmet eivät siis riko Lönnebon rukoushelmien tekijänoikeuksia vaikka käytännön syistä päädyimmekin

käyttämään nimenomaan helmiä. Pohdimme myös mahdollisuutta solmia erivärisistä langoista koostuva nauha, mutta totesimme sen olevan liian vaikea toteuttaa ainakin nuorimpien sudenpentujen kanssa.

6 TYÖN TOTEUTUS

6.1 Hartausmateriaalin valmistaminen

Opinnäytetyömme on kehittämispainotteinen opinnäytetyö. Kehittämispainotteisen opinnäytetyön kaksi pääryhmää ovat tuotekehittely eli produktio ja kehittämishanke. Kehittämishankkeessa kehitetään ja kokeillaan uusia työtapoja ja toimintamenetelmiä. Hanke on yleensä osa isompaa työelämähanketta. Tuotekehittelyssä eli produktiossa syntyy konkreettinen tuote tai palvelu tietylle käyttäjäryhmälle. Produktion teko on yleensä kertaluontoinen ja melko lyhykestoinen prosessi. Prosessiin kuuluu suunnittelu- ja valmistusvaihe, tuotteen kokeilu ja toteutus, arviointi ja mahdollinen markkinointi. (Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010, 33–34.) Meidän opinnäytetyömme on produktio, jonka lopputuloksena on hartausmateriaali sudenpentuikäisille partiolaisille. Valmiin hartausmateriaalin lisäksi opinnäytetyömme sisältää tämän raportin, jossa on opinnäytetyömme teoriaosuus. Se rakentuu kolmesta isommasta kokonaisuudesta, joita ovat partio, lapsen spiritualiteetti ja toiminnallisuus. Kerromme partion arvoista ja kasvatustieteistä, lapsen spiritualiteetista ja uskonnollisesta kasvatuksesta sekä toiminnallisista menetelmistä ja niiden käytöstä. Tämä teoria on toiminut hartausmateriaalimme valmistuksen lähtökohtana ja perustana siinä tekemillemme valinnoille. Lisäksi kerromme raportissa työn lähtökohdista ja käytännön toteutuksesta.

Hartausmateriaalin suunnittelussa lähdimme liikkeelle omista kokemuksistamme, kun toimimme sudenpentujen johtajana eli akelana. Mietimme, mitä olisimme kaivanneet, millaiset hartausaiheet liittyisivät luontevasti partiotoimintaan ja tukisivat hartauselämän toteutumista partiossa. Pohdinnan jälkeen aiheiksi valikoituivat partioihanteet, -lupaus ja -tunnus. Ne ovat osa jokaisen partiolaisen partiopolkua. Niiden tunteminen ja ymmärtäminen jo sudenpentuikässä edistävät niiden toteutumista omassa elämässä ja omalla partiopolulla. Hartauden rakenne, siihen liittyvä musiikki, raamatun kohdat, helmet ja erilainen toiminnallisuus elivät prosessin aikana. Lopullisen muotonsa ja sisältönsä hartaudet saivat vasta lokakuussa 2014. Hartauksissa käytettävät toiminnalliset ideat suunniteltiin yhdessä. Muuten työnjaollisesti toinen meistä keskittyi enemmän luovaan työhön eli hartaustarinoiden kehittämiseen ja kirjoittamiseen. Toinen kirjoitti

ohjeistuksen sekä työsti materiaalin valmiiksi hartauspaketiksi. Suunnittelu- ja tekoprosessia tuki keskinäinen jatkuva yhteydenpito ja yhdessä työstäminen.

Koska toiminnallisuus ja tekemällä oppiminen ovat olennainen osa partiomenetelmää ja luontainen tapa lapselle opetella ja käsitellä asioita, käytimme toiminnallisuutta sekä tekemällä oppimista hartauksissamme. Toivomus hartauksien toiminnallisuudesta oli tullut myös Suomen Partiolaisilta. Halusimme hartausmateriaalin myös tukevan Raamatun, virsien ja muiden hengellisten laulujen käyttöä partion hartauselämässä. Tämän vuoksi jokaiseen hartauden yhteydessä on siihen liittyvä raamatunkohta sekä virsi- ja muita hengellisten laulujen ehdotuksia. Sudenpenturyhmät ovat keskenään hyvinkin erilaisia ja paikat, joissa hartauksia pidetään vaihtelevat. Pyrimme tekemään materiaalista sellaisen, että sitä on mahdollista käyttää erilaisten ryhmien kanssa ja muokata moiniin erilaisiin tilanteisiin sopivaksi.

Hartauksiin liittyen suunnittelimme ihannehelmet, joita sudenpentu voi kantaa omassa partiohuivissaan. Helmet partiohuivissa muistuttavat sudenpentuja partion arvopohjasta, ne kulkevat sudenpennun matkassa erilaisiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Helmien avulla sudenpentujen kanssa on helppo palata lupaukseen, tunnukseen ja ihanteisiin helmi kerrallaan. Helmet myös yhdistävät hartaudet toisiinsa. Hartausmateriaali alkaa partiolupaukseen ja -tunnukseen liittyvillä hartauksilla. Partiolupaus annetaan useimmiten viimeistään joulukuussa. Lupaukseen ja tunnukseen liittyvät hartaudet on hyvä toteuttaa ennen lupauksenantoa, jolloin hartaus tukee sudenpentujen tietoisuutta lupauksen sisällöstä. Emme halunneet nostaa mitään ihannetta ylitse muiden, joten ihanteisiin liittyvät hartaudet ovat materiaalipaketissa aakkosjärjestyksessä. Ihannehelmet valmistetaan Etsiä elämän totuutta -hartauden aikana, mutta myös partiolupauksella ja -tunnuksella on omat helmensä. Lisäksi paketissa on Pyhä Yrjö -hartaus, joka perustuu partiolaisten suojeleuspyhimyksen tarinaan. Tähän hartauteen ei liity helmeä, koska Pyhä Yrjö ei ole osa partion virallista arvopohjaa. Halusimme ottaa sen kuitenkin osaksi materiaalia, koska partiolaisten oletetaan tuntevan Pyhän Yrjön tarinan. Partiolaiset viettävät Yrjön päivää partiokauden loppupuolella 23.4., joten hartaus sopi luontevasti materiaalipaketin viimeiseksi. Oman kokemuksemme mukaan on tärkeää, ettei hartauksia tarvitse välttämättä käyttää kaikkia tai tietyssä järjestyksessä. Materiaali onkin sellainen, että siitä voi halutessaan käyttää myös yksittäisiä hartauksia.

Keväällä 2014 teimme testipaketin (liite 1), joka sisälsi viisi hartautta, saatekirjeen ja palautelomakkeen. Palautelomakkeen kysymykset olivat pääasiassa monivalintakysymyksiä, lisäksi oli mahdollista antaa vapaamuotoista palautetta. Tavoitteena oli hartausmateriaalin kvalitatiivinen tutkimus. Laadullinen tutkimusmenetelmä sopii erityisen hyvin tutkittavan asian kokonaisvaltaiseen ymmärtämiseen. Tiedonkeruuseen käytimme kyselylomaketta, koska yksilöön kohdistuvaan tutkimukseen on suositeltavaa käyttää joko lomaketta tai teemahaastattelua. (Airaksinen & Vilka 2003, 63–64.) Lähetimme testipaketin yhteensä yhdeksään lippukuntaan Hämeen ja Lounais-Suomen partiopiirien alueella. Lippukunnista oli kysytty halukkuutta materiaalin testaamiseen etukäteen. Testilippukunnissa oli mukana sekä lippukuntia, joiden taustayhteisönä on evankelisluterilainen seurakunta että lippukuntia, joilla näin ei ole.

Hartausmateriaalipakettimme testaus ja arviointi jäi valitettavan vähäiseksi. Saimme takaisin vain muutaman palautelomakkeen, vaikka olimme pyrkineet tekemään palautelomakkeesta mahdollisimman helpon ja vähän aikaa vievän. Uskomme tähän vaikuttaneen testauksen ajankohdan ja oman aikataulumme. Kevät on monelle lippukunnalle hyvin aktiivista toimintakautta. Silloin on muun muassa retkiä, tapahtumia, kisoja, paraateja ja kesäleirin valmisteluja. Testipaketin lähettäminen osui juuri tähän lippukunnille kiireisimpään aikaan. Alkuaan testipaketti oli tarkoitus lähettää jo kevättalvesta, mutta hartauksien valmistuminen viivästyi yllättävien henkilökohtaisten syiden vuoksi. Muutamia hartauksia testasimme itse omissa lippukunnissamme, mutta se ei anna todellista kuvaa niiden toimivuudesta, koska hartauksien tekijöinä tiesimme kuinka toimia. Emme siis voineet käyttää apuna käyttäjien kokemuksia aineiston edelleen kehittämisessä muutamaa palautelomaketta lukuun ottamatta. Niissä annettu palaute oli positiivista. Jouduimme siis turvautumaan pääasiallisesti teoretietoon ja omiin kokemuksiimme.

Kaiken kaikkiaan opinnäytetyöprosessi eteni sujuvasti ja elämäntilanteista johtuvista viivästyksistä huolimatta pysyimme annetussa aikataulussa. Työnjako tekijöiden kesken oli tasapuolinen ja syntyi luontevasti, kumpikin sai käyttää työssä omia vahvuusalueitaan. Maantieteellisestä välimatkasta huolimatta yhteistyö oli sujuvaa. Suurena apuna oli Google Drive, jossa materiaalin työstäminen onnistui siten, että molemmilla oli koko ajan nähtävillä sen hetkinen tuotos. Suurin epäonnistumisemme oli hartausmateriaalin testaaminen. Päätimme lähettää materiaalin testattavaksi vain muutamiin lippukuntiin,

koska emme nähneet kovin suurta testijoukkoa tarpeellisena tällaisen työn kohdalla. Pyrimme varmistamaan palautteen saamisen tiedustelemalla etukäteen halukkuutta ryhtyä testaajaksi sekä palautelomakkeen helppoudella. Tämä ei kuitenkaan riittänyt ja saamamme palaute jäi vain muutamaaan lomakkeeseen. Myös työn aikataulutusta olisi kannattanut joiltakin osin miettiä tarkemmin. Mielestämme opinnäytetyöprosessi ja siinä syntynyt hartausmateriaali olivat kuitenkin kokonaisuudessaan onnistuneita.

6.2 Markkinointi

Markkinoinnin tavoitteena on, että tuote erottuu edukseen muista tuotteista. Tavoitteen saamiseen pääsyä tukee, että tuote on yksilöllinen ja persoonallinen. Markkinoinnin suunnittelussa tulee ottaa huomioon missä muodossa tuote palvelee parhaiten kohderyhmää, esimerkiksi painotuote vai sähköinen muoto. (Airaksinen & Vilka 2003, 51–53.) Opinnäytetyössämme markkinoitava tuote on hartausmateriaalipaketti Elämän totuuden jäljillä – Hartausmateriaali sudenpentuikäisille (liite 2). Valmiin hartauspaketin levittämistapaan ja siitä tiedottamiseen pitää kiinnittää huomiota, jotta akelat löytäisivät sen omassa pestissään. Valmis hartauspaketti pyritään saamaan kaikkien Suomen lippukuntien ulottuville. Lisäksi pyrimme tiedottamaan hartauspaketista seurakuntien partioyhteyshenkilöitä Seppoja, jotka voivat tukea materiaalin käyttöönottoa oman alueensa lippukunnissa. Tarkoituksena on julkaista hartausmateriaalipaketti Suomen Partiolaisten verkkosivuilla. Materiaalia levitetään sähköisessä muodossa, koska uskomme tämän parhaiten palvelevan käyttäjiä. Sähköisenä saamme materiaalin kattavammin käyttäjien ulottuville ja painotuotteen lailla se ei huku muihin kirjallisiin tuotteisiin. Lisäksi sähköinen jakelu on ympäristöystävällistä ja taloudellisesti edullista.

Hartausmateriaalin markkinointi keskittyy pääsääntöisesti tiedottamiseen, joka on osa markkinointia ja viestintää. Tiedottamisen avulla muun muassa vahvistetaan asiakassuhteita, lujitetaan yhteisöllisyyttä, välitetään tietoa ja lisätään tuotteen tunnettavuutta ja kysyntää. Tiedottaminen tapahtuu omilla tiedotuskanavilla tai tiedotusvälineiden avulla. Ulkoista tiedottamista voidaan toteuttaa muun muassa verkkosivujen, lehtien ja tiedotustilaisuuksien kautta. (Ammattinetti i.a.) Tiedottamisessa teemme tiivistä yhteistyötä Suomen Partiolaisten – Finlands Scouter ry:n ja Kirkkohallituksen kasvatus- ja perheasioiden yksikön kanssa. Olemme sopineet, että Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter

ry tiedottaa valmiista hartausmateriaalipaketista vuoden 2015 alussa. Toimitamme heille tiedottamista varten lehtiartikkelipohjan kuvan kera. Lisäksi opinnäytetyöstämme tulee yhden sivun mittainen esittely Suomen Partiolaisten – Finlands Scouter ry:n partioaiheisten opinnäytetöiden vuosikirjaan, joka julkaistaan ensimmäistä kertaa vuonna 2015. Seurakuntien partioyhteys henkilöille Sepoille hartausmateriaalista tiedotettiin Seppöpäivillä marraskuussa. Materiaalista tiedottamiseen voidaan käyttää myös esimerkiksi Partio-lehteä, lippukuntapostia sekä tiedottamista lippukuntapäivillä ja partiopiiri-en kautta. Tulemme lisäksi markkinoimaan hartauspakettia oman lippukuntamme lähilippukunnille sekä partiotutuille kasvokkain ja sosiaalisen median kautta. Kaikkien näiden markkinointikanavien lisäksi opinnäytetyömme tulee löytymään Diakonia-ammattikorkeakoulun Pieksämäen yksikön kirjastosta ja Internetistä ammattikorkeakoulujen yhteisessä Theseus-tietokannasta (Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010, 47).

7 KEHITTÄÄ ITSEÄÄN IHMISENÄ

Suoranaisesti partiolaisille valmistettuja hartausmateriaaleja on niukasti saatavilla ja nekin vähät melko vanhoja. Esimerkiksi uusin löytämämme aihetta koskeva opinnäytetyö oli vuonna 2002 valmistunut hartausmateriaali vartioikäisille (vanhan partio-ohjelman mukaan 10–14-vuotiaat). Mielestämme tällaiselle opinnäytetyölle oli siis selkeästi tarvetta. Halusimme tehdä hartauksista sekä sisällöltään että toteutustavoiltaan nimenomaan partiolaisille suunnattuja. Monipuolisten toiminnallisten hartauksien kehittäminen oli haastavaa. Vaikka halusimme hartauksista toiminnallisia, tuli niiden olla sellaisia, ettei niiden toteuttamista pidetä lippukunnissa liian työläänä. Tällöin olisi vaarana, että hartaudet jäävät käyttämättömiksi. Olemme pyrkineet helpottamaan hartauspaketin käyttöä tekemällä pakettiin valmiiksi hartauksissa tarvittavaa oheismateriaalia kuten erilaisia kortteja, jolloin akelan eli sudenpentujen johtajan tarvitsee vain tulostaa ne. Omasta kokemuksesta tiedämme, että aina johtajalla ei ole aikaa eikä kaikilla edes taitoa tai halua valmistaa kaikkea materiaalia itse. Uskomme, että mitä helpompi hartaus on toteuttaa, sitä varmemmin se tulee käyttöön.

Partiossa on viisi ikäluokkaa sekä aikuiset. Kaikki ikäluokat ovat yhtä tärkeitä. Olemme tehneet hartauspakettimme sudenpennuille, mutta sitä pystyy soveltamaan myös muille ikäkausille. Halusimme rajata materiaalin yhteen ikäkauteen, koska eri ikäkausien partiolaiset ovat kehitykseltään eri vaiheissa. Hartauspakettimme antaa sudenpennuille kosketuksen hengellisyyteen, mahdollisuuden rauhoittumiseen ja tukea hengelliseen kasvuun. Samalla he tutustuvat partion arvopohjaan eli lupaukseen, tunnukseen ja ihan-teisiin. Partiopolulla kasvaessaan partiolainen palaa jokaisessa ikäkaudessa partion arvoihin. Mitä enemmän ikää tulee, sitä syvemmälle mennään arvoihin ja toiminnallisuus muuttuu partiolaisten pohdintaan tai syvällisempään ja vaikeampaan toimintaan. Nousujohteisuus on partiossa keskeistä, myös partion arvopohja opitaan nousujohteisella tavalla. Tulevaisuudessa olisikin mahdollista työstää vastaava partioihanteisiin, -lupaukseen ja tunnukseen pohjautuva toiminnallinen hartausmateriaali myös muille ikäkausille. Tekstit ja toiminnallisuus voisivat vastata kunkin ikäkauden omaa kehitystasoa. Kaikki eivät liity partioon sudenpentuikäisinä vaan mukaan voi tulla myöhemmin, joten jokaisessa ikäkaudessa on hyvä kerrata partion arvopohjaa. Opinnäytetyönä tekemämme materiaalia voisi kehittää käytettäväksi myös muissa seurakunnan työ-

muodoissa esimerkiksi varhaisnuorisotyössä. Erityisesti toiminnalliset ideat ovat melko helposti sovellettavissa muihinkin työmuotoihin. Tulevien opinnäytetöiden tutkimusaiheita voisivat olla esimerkiksi kuinka Elämän totuuden jäljillä hartausmateriaali on saavuttanut lippukunnat, kuinka paljon hartauksia toteutetaan ja mitkä asiat vaatisivat kehittämistä. Partion hengellisyyttä ja lippukuntien hartauselämää voisi tutkia yleisemminkin.

Haasteina hartauspaketimme käytölle näemme sudenpentujen uskonnollisen kotikasvatuksen, hartauspaketin markkinoinnin sekä lippukuntien suhtautumisen uskontoon. Lippukunnissa kristilliset perinteet ovat erilaisissa rooleissa; toisissa ne ovat osa partioarkea ja toisista ne saattavat puuttua kokonaan (Saarinen & Savolainen 2007, 28). Partiolaisen oma negatiivinen suhtautuminen uskontoon voi olla esteenä hartauspaketin käytölle. Asenne uskontoon välittyy kodin ilmapiirin kautta (Pruuki 2010, 225). Jos kodin asenne uskontoon on negatiivinen, on akelan eli sudenpentujen johtajan vaikea toteuttaa hengellistä kasvatusta ja käyttää hartausmateriaaliamme sudenpentujen kanssa. Uskomme kuitenkin tämän riskin olevan alhainen, sillä kokemuksemme mukaan myös kirkkoon kuulumattomien lasten vanhemmat ovat pääasiallisesti antaneet lastensa osallistua partion uskontokasvatukseen. Myös hartauspaketin markkinoinnissa on omat haasteensa. Nyky-yhteiskunnassa syntyy paljon uusia tuotteita ja asioita kehitetään jatkuvasti. Myös partiossa tapahtuu koko ajan ja tiedottaminen on aktiivista. Markkinoinnissa vaarana on, että hartauspaketista tiedottaminen jää lippukunnissa huomaamatta tietotulvan vuoksi. Toivomme kuitenkin, että yhteistyökumppanimme ja oman aktiivisuuden avulla saamme markkinoitua hartauspakettia hyödyntäen laajasti sosiaalista mediaa ja Partio -lehteä. Mikäli valmis hartauspaketti syystä tai toisesta jää lippukunnissa käyttämättä, ei se ole täyttänyt tarkoitustaan.

Opinnäytetyössä on mahdollisuus syventää omia tietoja ja taitoja sekä peilata niitä työelämän tarpeisiin. Ammatillisessa kasvussa ja asiantuntijuudessa on keskeistä kyky yhdistää teoreettinen ja käytännön tieto. Asiantuntijuutta on muun muassa kyky havaita uutta, tulkita, analysoida ja yhdistää tietoa. (Falenius, Leino, Leinonen, Lumme & Sundqvist 2006; Airaksinen & Vilkka, 2003, 17 & 42.) Pystyimme hyödyntämään teko-prosessissa opintojen aikana saatuja tietoja ja taitoja sekä partiokokemustamme ja yhdistämään tiedot toteuttaaksemme hartausmateriaalipaketin. Prosessi vaati tiedon analysointia ja luotettavuuden arviointia, muun muassa mikä tieto on keskeistä meille ja

miten pystymme hyödyntämään saatua tietoa. Erityisesti koemme saaneemme lisää asiantuntijuutta lapsen spiritualiteetin tukemiseen ja toteuttamiseen sekä toiminnallisuuden ja osallisuuden merkityksestä ja tarpeellisuudesta. Saamaamme tietoa pystyy hyödyntämään työelämässä niin julkisella, yksityisellä kuin kolmannella sektorilla sekä omassa harrastuksessamme partiossa. Opinnäytetyöprosessista olemme saaneet varmuutta toteuttaa ja suunnitella monipuolisia hartauksia sekä kykyä tiedostaa niiden taustalla olevan teoreettisen tiedon ja sen merkityksen. Voimme siis sanoa, että olemme kasvaneet ammatillisesti opinnäytetyöprosessin aikana.

Mielestämme onnistuimme raportin ja Elämän totuuden jäljillä hartausmateriaalipaketin avulla saavuttamaan opinnäytetyölle asettamamme tavoitteet. Saimme osoitettua luovuuttamme ja kehittämistaitojamme. Valmis työ tukee meitä sekä omalla partiopolullamme että kirkon nuorisotyön ammattilaisina. Partiossa pystymme käyttämään valmiita hartauksia ja hyödyntämään tämän työn kautta saatuja tietoja suunnittelussa, toiminnassa ja arvioinnissa sekä kouluttaessamme tulevia ja nykyisiä johtajia partioon ja sen toimintaan erilaisilla kursseilla. Kasvoimme myös ammatillisesti ja saimme lisää eväitä tulevaan työhömmme. Kokonaisuudessaan olemme erittäin tyytyväisiä työhömmme ja saumattomaan yhteistyöhömmme. Näillä eväillä on hyvä jatkaa sekä ammatillista että partiopolkua eteenpäin.

LÄHTEET

- Airaksinen, Tiina & Vilkka, Hanna 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Ammattinetti i.a. Kulttuuri ja viestintä. Tiedotustyö. TE -palvelut. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.ammattinetti.fi/ammattialat/detail/3/13607d9b0a653446007e46ef39cb4f03;jsessionid=29590E38837100768C0AA8F30D7CA03C>.
- Diakonia-ammattikorkeakoulu 2010. Kohti tutkivaa ammattikäytäntöä. Opas Diakonia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyötä varten. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja C Katsauksia ja aineistoja 17. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Eklund, Katja & Janhunen, Tarja 2005. Leikin ja toiminnan lapset. Teoksessa Tarja Janhunen & Sirkka Sura (toim.) Miten käytän toiminnallisia menetelmiä? Psykodraaman ohjaajat kertovat. Tampere: Resurssi, 84–94.
- Falenius, Mia; Leino, Mia; Leinonen, Rauni; Lumme, Riitta & Sundgvist, Leena 2006. Asiantuntijuuden kehittyminen. VirtuaaliAMK -verkosto. Viitattu 9.11.2014.
<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/030906/1113558655385/1113561758365/1154602211756/1154602921246.html>.
- Gothóni, Raili 2014. Auttava kohtaaminen II. Sielunhoidon menetelmät ja käytäntö. Helsinki: Kirjapaja.
- Grönholm, Pauliina (toim.) 2004. Vartionjohtajan käsikirja. Opas vartionjohtajalle. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Grönholm, Pauliina (toim.) 2005. Laumanjohtajan käsikirja. Opas sudenpentujen johtajille. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Haarala, Tomi; Malkakorpi, Lotte; Lehikoinen, Leena; Peltola, Janne & Saloranta, Pauli 2012. Partio-ohjelma. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Hakkarainen, Kaarina; Jern, Siv; Jokela, Eero; Lönnebo, Martin & Ann-Sofi Storbacka 2004. Rukoushelmet polku hiljaisuuteen. Helsinki: LK-KIRJAT/ Lasten Keskus.
- Halme, Lasse 2010. Uskonto ja yksilö. Teoksessa Arto Kallioniemi, Juha Luodeslampi & Marin Ubani (toim.) Kokonaisvaltainen kasvatus, lapsi ja uskonto. Helsinki: Lastenkeskus Oy, 54–68.

- Ihalainen, Jarmo & Kettunen, Terttu 2011. Turvaverkko vai trampoliini. Sosiaaliturvan mahdollisuudet. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Issakainen, Tytti (toim.) 2005. Kotikirkko tutuksi viidellä aistilla. Kirkkopedagogiikan opas. Helsinki: Lasten Keskus.
- Jansa, Kati 2010. Varhaisnuorisotyö seurakunnassa. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK -kirjat, 266–283.
- Jansa, Kati 2011. Pyhiinvaellus. Helsinki: LK -kirjat.
- Jokela, Eero 2010. Lapsen usko. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat, 235–247.
- Kallioniemi, Arto 2004. Uskonnon pedagogiikka lapsityön taustalla. Teoksessa Leena Heinonen, Juha Luodeslampi & Leena Salmensaari (toim.) Lapsityön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy, 49–60.
- Kamppari, Elina; Koistinen, Kaisa; Hakulinen, Jarno & Sivonen, Tuija (toim.) 2014. Partiovuosi 2013. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Kangasmaa, Tiina; Petäjä, Heljä & Vuorelma, Päivi 2008. Varhaiskasvatuksen uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio. Teoksessa Tiina Kangasmaa, Heljä Petäjä & Päivi Vuorelma (toim.) Lapsen kaltainen. Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Lasten Keskus Oy, 34–52.
- Kataja, Jukka; Jaakkola, Timo & Liukkonen, Jarmo 2011. Ryhmä liikkeelle! Toiminnallisia harjoituksia ryhmän kehittämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kinnunen, Saara 2011. Lapsen usko. Miten tukea lapsen hengellistä kasvua. Ryttylä: Kustannus Oy Uusi Tie.
- Kirkkohallitus 2011. Partio seurakunnan työmuotona. Kirkkohallituksen yleiskirje 10/2011. Viitattu 10.11.2013.
[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/0F61D00B4BB4204DC2257824002D1BD6/\\$FILE/2011-10.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/0F61D00B4BB4204DC2257824002D1BD6/$FILE/2011-10.pdf).
- Kirkkohallitus 2012. Tytöt & pojat seurakuntalaisina. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:5. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Kirkkohallitus i.a. Rukoushelmet. Viitattu 11.11.2014.
<http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content2BAFF6>.

- Kirkon nuorisotyöntekijöiden liitto i.a. Eettiset ohjeet. Helsinki: Kirkon nuorisotyöntekijöiden liitto. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.knt.fi/liitto/perustietoa/eettiset-ohjeet/>
- Kivelä, Elina 2014. ”Ryhmän hallitseminen on illuusio” – näkökulmia eettiseen johtamiseen. Suomen Partiolaiset ry: Partionjohtaja. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.partiojohtaja.fi/aihe/eettisyys/>.
- Kopiraitti 2012. Tekijänoikeuden ABC. Reitti tekijäoikeuteen. Helsinki: Kopiosto ry. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.tekijanoikeus.fi/sites/default/files/upload/kopiraitti-esite.pdf>.
- Luumi, Pertti & Ylönen, Hilka 2002. Kertomus on tie. Sadut ja raamatunkertomukset lasten maailmassa. Helsinki: Lasten Keskus.
- Luumi, Pertti 2002. Kertomukset ja kertominen uskontokasvatuksessa. Teoksessa Seija Saarinen (toim.) Kaikille tilaa riittää. Päivähoidon uskontokasvatus. Helsinki: Lasten Keskus, 43–47.
- Mäkelä, Jukka 2011. Osallisuuden merkitys lapsen ja nuoren kehitykselle. Teoksessa Suvielise Nurmi & Kaisa Rantala (toim.) Näyn ja kuulun. Lapsen etu ja osallisuus. Helsinki: Lasten Keskus Oy, 13–23.
- Niemi, Hannele 2010. Opettaja hyvän, pahan ja pyhän silmässä. Teoksessa Arto Kallioniemi, Juha Luodeslampi & Martin Ubani (toim.) Kokonaisvaltainen kasvatus, lapsi ja uskonto. Helsinki: Lastenkeskus Oy, 15–35.
- Niilo-Rämä, Anu (toim.) 2008. Partionjohtajan käsikirja. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Paasolainen, Tuuli 2004. Musiikki lasten kanssa. Teoksessa Leena Heinonen, Juha Luodeslampi & Leena Salmensaari (toim.) Lapsityön käsikirja. Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Paasolainen, Tuuli 2009. Pienestä laulusta iso ilo. Uusia lastenlauluja, virikkeitä musiikkihetken suunnitteluun. Helsinki: Printel.
- Partiofakta -video 2013. Ohjaus ja leikkaus Tuomas Valtanen. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 12.10.2014.
<https://www.youtube.com/watch?v=vKj0uEaqkTM>.
- Pruuki, Lassi 2010. Hengellinen lapsi. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK -kirjat, 222–234.

- Puustjärvi, Anu i.a. Lapsen tasapainoisen kehityksen tukeminen. Mikkeli: Etelä-Savon sairaanhoitopiiri.
- Rantala, Kaisa (toim.) 2011. Osallisuuden kokemuksia ja kokeiluja. Teoksessa Suvielise Nurmi & Kaisa Rantala (toim.) Näyn ja kuulun. Lapsen etu ja osallisuus. Helsinki: Lasten Keskus Oy, 138–181.
- Ruokonen, Inkeri & Ruismäki, Heikki 2010. Musiikin merkitys lapsen kauneudentajuun ja ihmisyyteen kasvamisessa. Teoksessa Arto Kallioniemi, Juha Luodlampi & Martin Ubani (toim.) Kokonaisvaltainen kasvatus, lapsi ja uskonto. Helsinki: Lasten Keskus, 209–224.
- Ruokonen, Inkeri 2011. Lapsen musiikillinen maailma. Teoksessa Eeva Hujala & Leena Turja (toim.) Varhaiskasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS -kustannus, 122–135.
- Saarinen, Hetu & Savolainen, Heli 2007. Sepon pakki – Seurakunnan partiotyön käsikirja. Helsinki: Kirkon kasvatus ja nuorisotyö (KKN) & Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2008. Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry peruskirja. Viitattu 10.11.2013.
http://www.partio.fi/sites/partio.fi/files/uploads/sp_peruskirja.pdf.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009a. Johtajakansio, johdanto, Lupaus ja ihanteet. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 21.10.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=1.4.1._Lupaus_ja_ihanteet.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009b. Johtajakansio, akelanopas, kasvatus-tavoitteet. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 21.10.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=2.4._Kasvatustavoitteet.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009c. Johtajakansio, johdanto, kasvatustavoitteet. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 21.10.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=1.2._Kasvatustavoitteet.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009d. Johtajakansio, akelanopas, Partiomenetelmä. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 21.10.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=2.5._Partiomenetelm%C3%A4.

- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009e. Johtajakansio, johdanto, iltapuheet ja hiljentymiset. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 21.10.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=1.5.6._Iltapuheet_ja_hiljentymiset.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2009f. Johtajakansio, johdanto, tarinat. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 21.10.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=1.5.7._Tarinat.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry 2014. Sudenpennut. Viitattu 1.8.2014.
<http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=Sudenpennut>.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry i.a.a. Maailmanjärjestöt. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 10.11.2013.
<http://www.partio.fi/tietoa-meista/maailmanjarjestot>.
- Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry i.a.b. Organisaatio. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry. Viitattu 17.11.2013.
<http://toiminta.partio.fi/suomen-partiolaiset/organisaatio>.
- Talentia ry 2013. Arki, arvot, elämä, etiikka. Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet. Helsinki: Talentia ry. Viitattu 9.11.2014.
http://www.talentia.fi/files/558/Etiikkaopas_2013_net.pdf.
- Tekijänoikeuslaki 1961/404, 8.7.1961. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>.
- Ubani, Martin 2010. Lapsen kokonaisvaltaisuus uskontokasvatuksessa. Teoksessa Arto Kallioniemi, Juha Luodeslampi & Martin Ubani (toim.) Kokonaisvaltaisen kasvatus, lapsi ja uskonto. Helsinki: Lastenkeskus Oy, 39–53.
- Unicef i.a. Lapsen oikeuksien sopimus lyhennettynä. Helsinki: Suomen UNICEF ry. Viitattu 21.10.2014. <https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/sopimus-lyhennettyna/>.
- World Organization of the Scout Movement i.a. Promise and law. Viitattu 20.9.2014.
<http://scout.org/node/64?language=en>.

LIITTEET

LIITE 1: Testihartauspaketti testilippukunnille

Keväinen Partiotervehdys!

9.4.2014

Kiitos kun olet lupautunut testaamaan opinnäytetyöhömmme liittyvää hartautta. Pahoittelemme että saat hartaudet vasta nyt testaukseen, olemme aikataulustamme hieman myöhässä.

Tässä kirjeessä on sinulle useampi hartaus, voit valita minkä niistä testaat tai halutessasi voit testata useammankin. **Toivomme, että täyttäisit testaamisen jälkeen ohessa olevan palautelomakkeen ja palautat sen meille vastauskuoressa viimeistään maanantaina 30.6.2014.** Vastaaminen vie vain muutaman minuutin.

Voit kirjoittaa vapaamuotoista palautetta vastauslomakkeen kääntöpuolelle, kaikenlainen palaute on tervetullutta. Erityisen tärkeää olisi tietää, jos hartaus ei mielestäsi ollut toimivat tai sopinut teidän ryhmällemme. Mitkä asiat eivät toimineet? Liittyikö tilanteeseen häiritseviä tekijöitä? Miten hartautta voisi parantaa, jotta se sopisi myös teidän ryhmällemme? Lisäksi jos sinulla on aikaa, otamme mielellämme vastaan myös hartautteen osallistuneiden partiolaisten (sudenpentujen) palautetta. Myös heidän palautteensa voit kirjoittaa tiivistetysti vastauslomakkeen kääntöpuolelle.

Opiskelemme Diakonia-ammattikorkeakoulussa Sosionomeiksi (AMK) ja kirkon nuorisotyönohjaajiksi. Hartaudet ovat osa opinnäytetyötämme, jonka puitteissa on tarkoitus valmistua hartausmateriaalipaketti käytettäväksi sudenpentuikäisten kanssa. Materiaalin on tarkoitus valmistua syksyllä 2014. Valmiista hartauspaketista tiedotamme Suomen Partiolaisten kautta sekä itse lähilippukunnillemme Jämsän ja Pöytyän alueella.

Kiitos kun autat meitä kehittämään hartauksia!

Partiovasemmalla

Riitta Kivivasara ja Susanna Nieminen

PALAUTELOMAKE

Testatun hartauden nimi:

Tietoa ryhmästä

Lippukunta:

Hartauteen osallistuneiden määrä:

Oliko kyseessä:

1. Sudenpenturyhmä
2. Muu, mikä?

Oliko mukana

1. Poikia
2. Tyttöjä
3. Molempia

Oliko kyseessä

1. Koloilta
2. Retki
3. Leiri
4. Muu, mikä?

Järjestettiinkö hartaus

1. Sisätiloissa
2. Ulkona

Kokemukset testatusta hartaudesta

Olivatko hartauden vaatimat ennakkovalmistelut

1. Sopivat
2. Liian suuret

Oliko hartauksessa vaadittava materiaali

1. Helppo hankkia
2. Vaikea hankkia

Oliko hartauden pituus

1. Liian lyhyt
2. Sopiva
3. Liian pitkä

Miten hartaus mielestäsi kiinnosti osallistujia

1. Ei kiinnostanut lainkaan
2. Kiinnosti jonkin verran
3. Kiinnosti paljon

Miten hartaus sopi teidän ryhmällemme

1. Hyvin
2. Huonosti

Käytätkö hartautta myös tulevaisuudessa, jos sinulla on siihen tilaisuus

1. Ei
2. Kyllä

Voit vielä halutessasi laittaa kääntöpuolelle parannusehdotuksia, sudenpentujen mielipiteitä ja muuta palautetta hartauden tekijöille. Erityisen tärkeää on tietää, jos hartaus ei toiminut teidän ryhmässänne, mikä siihen oli syynä.

Kiitos avustasta

Auttaa ja palvella

Aiheesta raamatussa: Matt. 25:31–40

Mä en haluu, onko pakko? Miks mun pitää aina tehdä? Roskat pitäisi viedä, tiskikone tyhjentää... Taitaa olla tuttuja sanoja, vai mitä? Minusta ainakin välillä tuntuu tältä. Vaikka aina ei huvittaisi tai jaksaisi, voimme silti pienillä asioilla ilahduttaa ja auttaa.

Usko tai älä, saat varmasti toisen ihmisen iloiseksi auttamalla häntä. Täällä partiossa mekin autamme toinen toisiamme. Mitenkä me olemme auttaneet? (**Anna sudenpentujen vastata.**) Jeesus kehotti meitä auttamaan toisia ja pitämään huolta toisista ihmisistä. Auttaessamme muita voimme luottaa siihen, että Taivaan Isä kulkee meidän kanssamme antaen rohkeutta ja voimia auttaa toisia.

Mutta mikä ihmeen musta möykky tuolla on? Ihan kuin se olisi jokin pussi. Hei, mennään katsomaan! (**Siirtykää jätesäkin luokse.**) Siinähan on kirjekuori, se taitaa olla viesti meille. Kuka haluaa lukea viestin? (**Valitse sudenpennuista lukija tai lue itse. Sisällön arvaamiseksi voi sitä tarvittaessa tunnustella jätesäkin lävitse.**)

(**Viestin lukemisen jälkeen ottakaa ilmapallot esiin jätesäkistä ja jakakaa yksi jokaiselle.**) Nämä ilmapallot ovat ilonpalloja. Viedään jokainen yksi pallo kotiin, puhkaisuun se ja tehdään pallon sisällä asustava ilontehtävä. Näin saamme auttaa toisia ja jakaa iloa muille. Kokeillaanko ja kerrotaan toisille ensi kerralla mitä pallon sisältä löytyi?

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partion laulukirjoista; Partiomarssi (Tie selvä on) & Leiri-illan rauha
- Virsikirjasta; 487 Jeesus sinuun turvaten & 509 Herra elämäni

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: yhden mustan jätesäkin, yhden ilmapallon jokaista osallistujaa kohden, yhden kirjekuoren ja liitteen mukaisen viestin sekä tehtävälaput.

Laita etukäteen jokaisen ilmapallon sisälle tehtävälappu ja täytä ilmapallot. Sulje ilmapallot jätesäkkiin, jonka päälle teippaat kirjekuoreen liitteen mukaisen viestin. Laita jätesäkki sellaiseen paikkaan, ettei sudenpentujen huomio kiinnity siihen etukäteen, mutta johon voitte helposti siirtyä hartauden aikana. Vaihtoehtoisesti jätesäkki voidaan myös hakea hartauden aikana syrjemmältä hartauden pitopaikkaan.

Liitteet

Jätesäkin päälle laitettava viesti

Sisälläni on monta helposti särkyvää asiaa, jotka ovat kuitenkin kevyitä ja pyöreitä. Joko arvaat mitä siellä on?

Oikein meni, avatkaa niin näette!

Ilmapallojen sisään laitettavat tehtävälaput

Voit keksiä itse lisää tehtäviä ja saman tehtävän voi laittaa myös useampaan ilmapalloon.

Vien roskat	Petaan oman sänkyä	Tyhjennän astianpesukoneen
Imuroin ainakin yhden huoneen	Autan ruuan laitossa	Katan pöydän
Autan pyykinpesussa	Pyyhin pölyt ainakin yhdestä huoneesta	Käyn kaupassa

Kunnioittaa toista ihmistä

Aiheesta Raamatussa: Mark. 12:28–34, Room. 13:8–10

(Kaksi sudenpentua tappelee.) Hei, mitä te teette? **(Hieman kovemmalla äänellä.)** Lopettakaa! Mitä tässä tapahtui? **(Anna sudenpentujen vastata, voit myös hieman johdatella keskustelua siihen suuntaan, että myös tappelu on kiusaamista.)** Näimme kiusaamista. Meistä jokainen on varmasti joskus kiusannut toista ihmistä, tuttua tai tuntematonta. Kiusaaminen voi olla suurta tai pientä, toisen tönimistä, potkimista tai haukkumista. Oli se mitä tahansa, se on turhaa. Voimme käyttää meidän voimamme muuhun, leikkimiseen, oppimiseen, toisten auttamiseen.

Usein kiusaamme toista, koska hän on erinäköinen tai tekee asioita toisin kuin me itse. Jumala on luonut ihmiset monen näköisiksi ja antanut ihmisille erilaisia taitoja. Saamme kiittää tästä kaikesta Jumalaa, erilaisuus on rikkaus.

Näettekö te tuon purkin tuolla? **(Huolehdi, että kaikki sudenpennut ymmärtävät mistä purkista on kyse.)** Katsotaanko mitä siellä on? **(Anna sudenpentujen vastata, hae purkki ja lue siitä roikkuva lappu.)** Onpas hyvä idea! Minulla on tässä paperia ja kyniä. Kirjoita yhdelle paperilapulle aina yksi asia miten toista voi kiusata. Ei ole väärää asiaa, voit kirjoittaa mitä haluat. Ne ovat sinun omia kiusaamislappujasi ja saat pitää ne omana salaisuutenasi. Kirjoitetaan! **(Jaa kaikille kynät sekä paperinpaloja, anna aikaa kirjoittaa niin, että jokainen saa valmiiksi ainakin yhden lapun.)**

Onko kaikilla valmista? Nyt suljemme kiusaamisen meidän laumasta tänne purkkiin. **(Ojenna purkkia, sudenpennut pudottavat laput sinne ja sulje purkki.)** Kiusaaminen on nyt täällä purkissa ja se ei pääse sieltä pois. Jos näemme myöhemmin laumasamme kiusaamista, voimme sulkea senkin tänne purkkiin. **(Vie purkki paikkaan, jossa sitä voi säilyttää näkösällä.)** Purkki katsoo tuolta meitä ja muistuttaa kuinka kivaa meillä on ilman kiusaamista. Muistetaan, että kaikki ovat Jumalan luomana arvokkaita ja kunnioitetaan toinen toisiamme!

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partion laulukirjoista Etkö ymmärrä, Laulutuuli kirjasta 107 Anna anteeksi
- Virsikirjasta; 488 Jeesus, sinä itsekin & 503 Taivaan Isä suojan antaa

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset; läpinäkymättömän suljettavan purkin, kynän jokaiselle osallistujalle ja paperilappuja sekä liitteen mukaisen viestin.

Laita etukäteen liitteen mukainen viesti kiinni purkkiin esimerkiksi narulla roikkumaan tai teippaamalla se purkin kylkeen. Laita purkki odottamaan hartautta sopivaan paikkaan vaikka hyllylle, josta sen näkee hartauden aikana, kuitenkin niin ettei viestiä näe lukea etukäteen.

Ota hartauden aluksi kaksi vapaaehtoista sudenpentua vähän sivummalle ja pyydä heitä näyttämään tappelua. Muistuta varovaisuudesta ja siitä, että toista ei saa satuttaa. Kerro heille myös, että keskeytät heidät hetkisen kuluttua kysymällä mitä teette ja käsket sitten hieman kovemmalla äänellä heitä lopettamaan. Ohjeista, että tämän jälkeen he voivat mennä omille paikoilleen. On tärkeää, että tappelua esittävät tietävät, että sanomasi liittyy hartauteen eivätkä säikähdä kovaäänisesti annettua lopettakaa käskyä.

Liite

Viesti kiusaamispurkkiin roikkumaan

Minä suljen kiusaamisen pois. On tyhmää kiusata toisia, siksi kiusaaminen asustaa minun luonani. Sulkekaa tekin kiusaaminen tänne!

Pyhä Yrjö

Aiheesta raamatussa: Luuk. 10:25–37

Kuka ihme on Pyhä Yrjö, josta kaikki puhuu? Onkohan se partion perustaja? Vai kenties metsässä asuva peikko? (**Anna sudenpentujen vastata.**) Ai ei, hhhmmm, Pyhä Yrjö onkin meidän partiolaisten suojelupyhimys. Ritari, joka pelasti prinsessan.

Katselkaa ympärillenne, kun käytätte mielikuvitusta, näette tässä meidän ympärillämme vanhan kylän sekä kuninkaan linnan. Minulla on kädessäni taikapussi, joka muuttaa teidät ritariksi, prinsessaksi, kuninkaaksi, kansalaiseksi... Ota pussista lappu, kerro kaverille kuka olet ja valmistaudu rooliisi. Luen kohta Pyhän Yrjön tarinan, kun kuulet oman roolisi, käytä mielikuvitustasi ja esitä roolia. Oletteko valmiina? (**Anna tarvittaessa tarkennettuja ohjeita sudenpentujen kysymysten perusteella.**) Aloitetaan.

(Lue tässä kohden Pyhän Yrjön tarina)

Pyhä Yrjö oli tavallinen kansalainen, urhea ritari, joka toimi rohkeasti pelastaakseen prinsessan. Voimmeko me olla rohkeita auttajia, meidän maailmamme ritareita Pyhiä Yrjöjä? (**Kuuntele sudenpentujen vastaukset.**) Kyllä voimme. Hätä ei tarvitse olla suuri eikä kaikkien tunteman henkilön. Apua tarvitseva voi olla oma kaveri tai meille tuntematon henkilö. Silti voimme auttaa kaikkia. Pienenkin avun antaminen on rohkeasti tehty. Auttaessamme voimme luottaa siihen, että Taivaan Isä suojelee meitä. Hän kulkee mukana ja antaa meille rohkeutta. Ollaan jokainen ritareita, Pyhiä Yrjöjä omassa elämässämme!

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partion laulukirjoista; Sankarit & Puolalainen nuotiolaulu (meil on metsässä nuotiopiiri)
- Virsikirjasta; 490 Jumalan kämmenellä & 493 Jeesus lasten auttaja

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitet: pussin, jossa on liitteen mukaiset roolilaput. Tarvitet myös Pyhän Yrjön tarinan, joka löytyy muun muassa seuraavista kirjoista;

- Niemi, Eija 2001. Vartionjohtajan käsikirja. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Grönholm, Pauliina (toim.) 2004. Vartionjohtajan käsikirja – opas vartiolaisten johtajille. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Grönholm, Pauliina (toim.) 2004. Laumanjohtajan käsikirja. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.

Tämän hartauden voi toteuttaa myös tikkunukeilla. Valmista lauman kanssa etukäteen tikkunuket eri roolihahmoista ja esittäkää näytelmä niiden avulla. Tikkunukkenäytelmää varten kannattaa valmistaa myös tausta, jota vasten näytelmää esitetään. Taustan voi tehdä lauma yhdessä maalaamalla sen isolle paperille.

Liite

Pyhä Yrjö -näytelmän roolit

Tarvittaessa voit keksiä lisää rooleja.

Ritari Pyhä Yrjö	Lohikäärme	Lammas
Lammas	Arpanoppa	Prinsessa, kuninkaan tytär
Hevonen	Härkä	Kaupungin asukas
Kaupungin asukas	Kaupungin asukas	Härkä

Rakastaa ja suojella luontoa

Aiheesta raamatussa: 1. Moos. 1:1–31 (tätä on käytetty hartaustekstissä), 1. Moos. 2:4–23

(Kuiskaten) Ssshhh! Kun olemme hiljaa voimme kuulla monenlaisia ääniä. Kuunnellaan. Mitä kuulit? **(Kysymykseen myös vastataan kuiskaamalla.)**

Minulla on tässä purkki. Usko tai älä, se on aika äänekkäs. Purkki haluaa sanoa jotakin. **(Nosta purkki korvalle ja ole kuuntelevinasi sitä, nyökkäile samalla.)** Voi ei, purkki kuiskasi, että on menettänyt äänensä flunssan vuoksi. Nyt tarvitaan teidän apuanne äänen tuottamiseen! Näin se tapahtuu... Nosta yksi lappu rasiasta ja lue se hiljaa ääneen. Älä näytä sitä kaverille, se on sinun oma salaisuutesi. Luen kohta tarinan kuinka Jumala loi meille tämän ihanan maailman ja luonnon. Kun kuulet omat sanasi, pidä kyseistä ääntä. Esimerkiksi, jos minun lapussani lukisi ankka, kun kuulisin sanan ankka, nousisin ylös ja sanoisin kvaak, kvaak. Jos et keksi miten sanasi ääntelee, voit myös näyttellä sitä. Huomaathan, että jokaisella on kaksi eri roolia esitettävänä. Haluatko kysyä jotain? **(Anna tarvittaessa tarkentavia ohjeita sudenpentujen kysymysten pohjalta.)**

Alussa Jumala loi taivaan ja maan. Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan henki liikkui vetten yllä. Jumala sanoi: "Tulkoon valo!" Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.

Jumala sanoi: "Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan." Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui, ja Jumala nimitti kannen taivaaksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä.

Jumala sanoi: "Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan kamara tulee näkyviin." Ja niin tapahtui. Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi, ja sen paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän nimitti mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: "Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista

siementä." Ja niin tapahtui. Maa versoi vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kolmas päivä.

Jumala sanoi: "Tulkoon valoja taivaankanteen erottamaan päivän yöstä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa määräaikoja, hetkiä ja vuosia. Ne loistakoot taivaankannesta ja antakoot valoa maan päälle." Ja niin tapahtui. Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä, sekä tähdet. Hän asetti ne taivaankanteen loistamaan maan päälle, hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeydestä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni neljäs päivä.

Jumala sanoi: "Viliskööt vedet eläviä olentoja ja lennelkööt linnut ilmassa taivaankannen alla. "Niin Jumala loi suuret meripedot ja kaikki muut elävät olennot, joita vedet vilisevät, sekä kaikki siivekkäiden lajit. Jumala näki, että niin oli hyvä. Hän siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntykööt maan päällä." Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni viides päivä.

Jumala sanoi: "Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karjaeläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit." Ja niin tapahtui. Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu." Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu." Jumala sanoi vielä: "Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne. Ja villieläimille ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä maan päällä elää ja liikkuu, minä annan ravinnoksi vihreät kasvit." Niin tapahtui. Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä. (1. Moos. 1:1–31)

Me partiolaiset saamme usein olla luonnossa ja nauttia sen vaihtelevista säätiloista, väreistä, äänistä, rauhasta ja luonnon antamasta seikkailusta. Tästä kaikesta saamme kiittää Jumalaa, Hän loi meille ihanan maailman. Rakastetaan ja suojellaan luontoa!

Noustaan sisaruspiiriin ja Rukoillaan.

Kiitos hyvä Jumala,
antimista kaikista, jotka saimme lahjana.
Kiitos sinitaivaasta, vihreistä metsistä,
laulannasta lintusen, joka sua kiittäen
myöskin ohjaa minua
ylistämään Sinua.
Kiitos siitä Jumala.
Amen. Trad.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiomessu Meille aurinko paistaa & Laulutuuhi kirjasta 23 Ihme ja kumma
- Virsikirjasta; 135 Jumala loi & 462 Soi kunniaksi Luojan

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: avattavan purkin ja liitteen mukaiset roolilaput.

Laita etukäteen purkkiin yksi roolilappu jokaista hartauteen osallistuvaa kohden.

Liitteet

Äänirooli luomiskertomukseen (mikäli osallistujia on enemmän kuin rooleja, voi sama rooli olla useammalla henkilöllä)

Olemme tässä hartaudessa käyttäneet Raamatun vuoden 1992 käännöksen mukaista luomiskertomusta. Halutessasi voit lukea luomiskertomuksen esimerkiksi lasten raamatusta. Muista siinä

tapauksessa kuitenkin tarkistaa, että lappujen sanat löytyvät käyttämästäsi kertomuksesta ja muokkaa lappuja tarvittaessa.

Tähti Ihminen	Valo Ihminen	Taivas Ihminen	Maa Ihminen
Vesi Ihminen	Meri Ihminen	Kasvi Ihminen	Pikkueläin Ihminen
Hedelmäpuu Ihminen	Villieläin Ihminen	Karjaeläin Ihminen	Lintu Ihminen
Kala Ihminen	Meripeto Ihminen	Ihminen	Ihminen

Rakentaa ystävyyttä yli rajojen

Aiheesta raamatussa: 1. Moos. 1:26–27

Jumala on luonut meidät kaikki erilaisiksi. Meitä on lyhyitä ja pitkiä, tummia ja vaaleita, sini- ja ruskeasilmäisiä. Eikö niin? Erilaisuus on elämän rikkaus. Voimme ajatella, että erilaisuus on kultaa, me jokainen olemme erilaisia kultakimpaleita. Olisi aika tylsää, jos me kaikki olisimme samanlaisia. Kuinka silloin erottaisimme kuka kukin on?

Ihmiset asuvat ympäri maailmaa erilaisissa ympäristöissä. Meillä täällä Suomessa ei ole sotaa, on kauppoja ja kouluja, pääsemme sairaalaan kun olemme kipeitä. Näin ei ole kaikkialla maailmassa. Jumala on luonut myös maailman maat erilaisiksi. Tiedätkö maata missä on esimerkiksi paljon köyhyyttä tai ei ole niin turvallista asua kuin meillä täällä Suomessa? **(Keskustelkaa hetki asiasta.)**

Me partiolaiset voimme rakentaa ystävyyttä yli rajojen, auttaa apua tarvitsevia ja olla ystävä toisille. Minulla onkin tässä tällainen laatikko. Se auttaa meitä rakentamaan ystävyyttä yli rajojen, se kuljettaa asioita maailmalle. Arvaatteko, onko laatikko tyhjä vai täysi? **(Ravistele laatikkoa ja anna sudenpentujen vastata.)** Niin, olette oikeassa että tyhjä on. Minulla on laatikkoon vihko ja kynä, että ystävämme voi piirtää ja kirjoittaa. Näyttäkää nyt, mitä te olette tuoneet? **(Anna sudenpentujen näyttää omat tavaransa ja laittaa ne samalla laatikkoon.)**

Meillä on tässä hieno laatikko täynnä tavaraa, nyt se voi lentää maailmalle. Minä vien sen seurakunnan **(kerro kenelle, esimerkiksi lähetys sihteeri Maija Mäelle)**. Hän lähettää sen **(kerro kohdemaan)**. Voimme kiittää Jumalaa siitä, että hän on luonut meidät erilaiseksi erilaisiin maailman maihin sekä siitä kuinka partiolaisina voimme rakentaa maailmassa ystävyyttä yli rajojen.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partion laulukirjoista; Tää ystävyys ei raukene & Partiolaiset maailman
- Virsikirjasta; 501 Siunaa koko maailmaa & 502 Jeesus meitä kosketa nyt

Ennakovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: pienen pahvilaatikon sekä tyhjän vihkon ja uuden lyijykynän (mikäli vihko ja lyijykynä ovat tavarat, jotka sinä laitat laatikkoon).

Tässä hartaudessa kootaan paketti lähetettäväksi ulkomaille. Ota etukäteen yhteyttä omaan seurakuntaan ja sovi esimerkiksi seurakunnan lähetystyöstä vastaavan työntekijän kanssa paketin toimittamisesta vaikkapa seurakunnan lähetystyön nimikkokohteeseen. Vaihtoehtoisesti voitte lähettää paketin jonkin toisen maan partiolaisille.

Paketti voi sisältää esimerkiksi vihkoja, lyijykyniä, teroittimia, pyyhekumeja, värikyniä ja piirustusvihkoja. Tavaroiden hinnan tulee olla melko pieni, koska sudenpennut tuovat ne tullessaan. Sisältöä kannattaa miettiä sen mukaan mihin ja kenelle paketti on menossa. Myös seurakunnan työntekijältä kannattaa kysyä neuvoa. Lähetystyön avustuspaketit eivät useimmiten mene yksittäisille henkilöille, vaan esimerkiksi koulujen käyttöön, joten ei haittaa vaikka samaa tavaraa olisi paketissa useampiakin.

Anna sudenpennuille etukäteen kotiin vietäväksi liitteen mukainen viesti, jotta vanhemmat tietävät mistä on kyse. Jokaisen sudenpennun viestiin kirjoitetaan viivalle tavara, jonka hän tuo tullessaan seuraavaan kokoukseen.

Tämän hartauden voi halutessaan laajentaa myös kokonaiseksi laumaillassi esimerkiksi tutustumalla maahan, johon paketti lähetetään ja elämään siellä. Laumaillassa voidaan myös opetella kyseiseen maahan liittyä leikki tai tehdä kyseisen maan ruokaa. Seurakunnassa on usein erilaista lähetystyöhön liittyvää materiaalia, jota voit kysyä lainaan illan valmistamiseksi. Mikäli paketti toimitetaan perille seurakunnan kautta, voit myös kysyä ehtisikö seurakunnan lähetystyöstä vastaava työntekijä tai Seppo eli seurakunnan partioyhteyshenkilö (mikäli tällainen teidän seurakunnassanne on) tulla laumailtaan kertomaan kohdemaasta ja sen tavoista. Jos seurakunnan työntekijä on paikalla, tulee paketin lähettäminen konkreettisemmaksi, kun sudenpennut näkevät hartauden jälkeen työntekijän vievän paketin mennessään.

Liitteet

Viesti kotiin vietäväksi

Hei!

Seuraavassa laumaillassa kokoamme yhdessä paketin lähetettäväksi ulkomaille. Toivomme teidän lapsenne tuovan mukanaan _____ pakettiin laitettavaksi. Tavarahan tulee olla käyttämätön.

Kiitos osallistumisesta jo etukäteen!

LIITE 2: ELÄMÄN TOTUUDEN JÄLJILLÄ, Hartausmateriaali sudenpentuikäisille

ELÄMÄN TOTUUDEN JÄLJILLÄ

Hartausmateriaali sudenpentuikäisille

Riitta Kivivasara
Susanna Nieminen

SISÄLLYS

HARTAUSPAKETIN KÄYTTÖOHJE

 LUPAAN PARHAANI MUKAAN.....	4
 OLE VALMIS.....	8
 ETSIÄ ELÄMÄN TOTUUTTA.....	10
 KEHITTÄÄ ITSEÄÄN IHMISENÄ.....	20
 KUNNIOITTAÄ TOISTA IHMISTÄ	22
 OLLA LUOTETTAVA.....	24
 RAKASTAA LUONTOA JA SUOJELLA YMPÄRISTÖÄ	26
 RAKENTAA YSTÄVYYTTÄ YLI RAJOJEN	30
 TUNTEA VASTUUNSA JA TARTTUA TOIMEEN.....	33
PYHÄ YRJÖ.....	36
LÄHTEET.....	39

HARTAUSPAKETIN KÄYTTÖOHJE

Nämä hartaudet on tarkoitettu käytettäväksi, joten niitä on lupa muokata ja niitä toivotaan tarvittaessa muokattavan juuri teidän laumalenne sopivaksi. Hartaudet on pyritty tekemään sellaisiksi, että ne soveltuvat käytettäväksi monissa erilaisissa laumoissa ja eri ympäristöissä kuten koloilloissa, retkillä ja leireillä. Vaikka hartaudet on suunniteltu sudenpentuikäisiä varten, on suotavaa muokata niitä myös muiden ikäkausien käyttöön.

Hartaudet ovat toiminnallisia. Toimintaohjeet hartauden aikana on sijoitettu hartaustekstiin sulkujen sisään tummennetulla tekstillä. Lisäksi jokaisen hartauden perässä on ohje ennakkovalmisteluja varten sekä lista tarvittavista materiaaleista. Hartaustekstien alkuun olemme laittaneet raamatunkohdita, joissa käsitellään hartaudessa käsiteltäviä aiheita. Sinä voit tutustua niihin etukäteen johdantona käsiteltävään aiheeseen. Halutessasi voit myös lukea raamatunkohdan laumalle hartauden aluksi. Laulavia lippukuntia varten jokaisen hartauden yhteyteen on laitettu joitakin lauluehdotuksia.

Vaikka hartaudet ovat toiminnallisia, tulisi itse hartaushetken kuitenkin tukea rauhoittumista. Tämän vuoksi olisikin hyvä luoda hartaushetkiin liittyviä rutiineja. Esimerkiksi koloillassa hartaus voidaan pitää aina kokouksen lopuksi lattialla piirissä istuen, jolloin jo tämä hartauspiiriin asettuminen kertoo sudenpennulle, että nyt on rauhoittumisen aika. Hartaus on myös hyvä päättää johonkin yhteiseen toistuvaan tapaan. Tällainen voi olla esimerkiksi sisaruspiiri, jossa seisten luetaan jokin oman lippukunnan perinteinen toivotus tai vaikkapa seuraava värssy: Hyvää yötä, Jeesus myötä, kiitos tästä päivästä, se oli kiva.

Hartaudet on rakennettu Ihannehelmien ympärille. Helmet kootaan Etsiä elämän totuutta hartaudessa. Jokainen sudenpentu voi pujottaa helminauhan omaan partiohuiviinsa muistuttamaan partiolaisten ihanteista, lupauksesta ja tunnuksesta. Helminauhaan voidaan palata jokaisen hartauden kohdalla, katsoen mitä helmeä hartaushetki koskee. Ihannehelmet voi halutessaan liittää hartauksiin, mutta helmet voidaan jättää myös kokonaan pois. Hartauksia voi käyttää järjestyksessä, mutta myös yksitellen ja haluamassaan järjestyksessä.

Toivomme, että tämä hartauspaketti omalta osaltaan elävöittää lippukuntanne hartauselämää sekä tukee sinun työtäsi partiokasvattajana ja paremman maailman luojana. Partioliikkeen perustajan Lordi Robert Baden-Powellin sanoin: Koita jättää tämä maailma hieman parempana kuin sen löysit.

Partiovasemmalla tervehtien

Riitta ja Susanna

LUPAAN PARHAANI MUKAAN

Helmi: Sininen

Aiheesta raamatusta: 1. Moos. 9:8–17

Partiossa sudenpennuilla on oma lupaus. Se kuuluu näin; Lupaani parhaani mukaan rakastaa Jumalaani, omaa maatani ja maailmaa, toteuttaa sudenpentujen ihanteita ja olla avuksi toisille. Tuossa lattialla on kuvia ja sanoja. Ne tulisi järjestää niin, että niistä syntyy sudenpentujen lupaus, osa sanoista on siis korvattu kuvilla. Kokeilkaa!

(Oikea järjestys LUPAAN PARHAANI MUKAAN SYDÄN RISTI, OMAA MAATANI JA MAAPALLO, TOTEUTTAA PARTIOHUIVI IHANTEITA JA OLLA AVUKSI TOISILLE) (Lue lupaus ääneen seuraten kortteja). Nämä eivät olekaan ihan tavallisia kuvia, niistä muodostuu tarina. Istutaan kuuntelemaan!

(Nosta esiin sydänkortti) Sudenpentu Matti lähti kolo-illasta kotia kohden mietteliään näköisenä. Hän puristi kädessään pientä valkoista paperin palaa. Käveltyään hetken Matti pysähtyi. Hän aukaisi nyrkkinsä ja luki paperista “sudenpennun lupaus”. Matti nosti katseensa ja jatkoi matkaa, mutta mielessä pyöri “mitä lupaus tarkoittaa? Yhtäkkiä Matin eteen tippui käpy, Matti säikähti. “Miksi olet niin mietteliään näköinen?” kysyi Matin jalkoihin tullut orava hentoisella äänellä. Me saatiin partiosta sudenpennun lupaus, mutta en tiedä mitä lupaus tarkoittaa. “Miten mä voin antaa lupauksen, kun en tiedä koko sanaa!” Matti sanoi surullisella äänellä. “Älä ole surullinen, minä autan sinua”, orava sanoi. Matti niiskutti ja kuunteli. Orava kertoi: Kun sinä lupaat jotain, sinun pitää tehdä

niin kuin olet sopinut toisen kanssa eli luvannut. Jos et tee, olet pettänyt lupauksen. Voitko muuten nostaa minulle kävyn tuonne oksalle?”, orava kysyi yhtäkkiä. Matti oli hieman kummissaan, “Totta kai annan!”. Orava otti kiitollisena kävyn vastaan. “Huomasitko kuinka sinä annoit minulle kävyn. Et vain sanonut totta kai, vaan myös teit niin kuin lupasit minulle.” Matin kasvoille nousi hymy. Matti sanoi oravalle kiitokset ja jatkoi matkaa.

(Nosta esiin ristikortti) Matti poikkesi metsäpolulle, näin hän pääsisi nopeammin kotiin. Matti hyppi kiveltä kivelle, kunnes tulikin liian suuri loikka ja Matti kaatui. Pieni valkoinen rypistynyt paperi tippui maahan. Matti nappasi paperin äkkiä maasta ennen kuin tuuli lennätti sen pois. Hän luki “rakastaa Jumalaani”. Matti nosti katseen kohti taivasta, siellä se Taivaan isä on. Matti katsoi ympärilleen, Jumala on kyllä luonut kauniin metsän. Mitä mä saan Jumalalta kun rakastan häntä - Matti pohti. Hetken käveltyään Matti istahti kivelle ja mietti; Jumala hyväksyy minut ja rakastaa minua sellaisena kuin olen. Jumala suojelee minua, kun leikin ja touhuan. Jumala lohduttaa, kun olen surullinen. Jumala rohkaisee minua, kun pelottaa. Jumala iloitsee kanssani. Lupaen rakastaa Jumalaa, Hän antaa minulle paljon. Tyytyväisenä Matti jatkoi kotimatkaa kiveltä kivelle hyppien.

(Nosta esiin maapallokortti) Matti näki jotain punaisella sammalmättäällä. Mielessään hän ajatteli voisiko se olla aarrekartta tai kenties salainen viesti. Innoissaan hän nosti punaisen kääreen maasta ja hymy laantui. Ei, ei se ollut aarrekartta tai viesti, se oli jäätelöpaperi. Matti mietti, kuka on niin tyhmä, että heittää roskia maahan? Ne kuuluvat roskiin. Matti laski valkoisen paperinpalan nyrkistä maahan ja laittoi jäätelöpaperin reppuun, “minä haluan suojella luontoa, vien roskan roskiin”. Matti heitti repun selkäänsä ja poimi jo likaa saaneen paperin käteen miettien, lupaan rakastaa maatani ja maailmaa. Nauraen Matti sanoi ääneen, “Nyt keksin. Jos ei roskaa luontoa, niin rakastaa omaa maata ja maailmaa”. Iloisissa tunnelmissa Matti jatkoi matkaa, kohta koti jo näkyisi.

(Nosta esiin partiohuivikortti) Matti saapui kotitiensä päähän. Hän oli aikeissa ottaa loppukirin, kun hän näki naapurin mummon painavien kauppakassien kanssa. Matin teki mieli juosta kotiin, mutta hänen mielessään pyöri ajatus auttaa muita. “Anna minä autan!” Matti meni mummon luokse ja tarttui kauppakassin toiseen sankaan. Kotitie tuntui kovin lyhyeltä, kun Matti kertoi mummulle koulusta ja partiosta. Mummo oli onnellinen, kun sai juttuseuraa. Kotirappusilla mummo halasi Mattia sanoen “Kiitos Matti. Olet todella reipas poika. Olen onnellinen, kun autoit minua.” Matti huomasi itsekin olevansa onnellinen. Hän katsoi paperiin ja luki “Toteuttaa sudenpentujen ihanteita ja olla avuksi toisille.” Hymy nousi vieläkin isommaksi. Minä olin avuksi ja kunnioitin vanhempaa ihmistä.

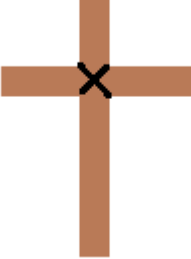

Nukkumaan mennessään Matti laitto kädet ristiin ja rukoili: Kiitos Jumala tästä kivasta päivästä ja partiosta. Se on mun lempi harrastus. Kiitos kun suojelit minua, kotimatkani partiosta oli turvallinen. Kiitos myös kun autoit minua ymmärtämään mitä sudenpentujen lupaus tarkoittaa. Nyt minä tiedän mitä minä lupaan! Aamen. Matti sulki silmänsä ja nukahti onnellisena.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Partiomarssi (Tie selvä on) & Tokko partiomieles tallella on
- Virsikirjasta: 509 Herra elämääni & 548 Tule kanssani, Herra Jeesus

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Liitteen mukaiset lupauskortit. Sekoita kortit ja aseta ne hartauden aluksi sellaiseen paikkaan, että kaikki hartauteen osallistuvat näkevät ne ja voivat osallistua niiden järjestämiseen.

LUPAAN	PARHAANI	MUKAAN
		OMAA
MAATANI	JA	
TOTEUTTAA		IHANTEITA
JA	OLLA	AVUKSI
TOISILLE		

OLE VALMIS

Helmi: Sininen

Aiheesta Raamatussa: Ef. 2:6–10

Meillä partiossa on monia asioita, joita olemme valmiita tekemään. Olemme valmiita niin seikkailuun kuin viikoittaisiin koloiltoihin, oppimaan ja opettamaan toisia, toimimaan yksin ja isossa ryhmässä. Partiossa olemme valmiita moniin asioihin ja opimme paljon, on kuin avaisimme aarrearkkuja, joista löytyy erilaisia kokemuksia ja uusia taitoja. Saamme kerätä pieniä aarteita kulkiessamme partiopolkuamme ja aarteista rakennut juuri sinä, Jumalan rakastama partiolainen. Tässä kaikessa on mukana ajatus “Ole Valmis”. Se on partiolaisten tunnus. Se ei tarkoita, että meidän tulee olla täydellisiä. Meistä jokainen on keskeneräinen, mutta silti aina valmiina toimimaan ja tekemään hyviä tekoja. Jumala ei kysy meiltä mitä me osaamme, Hänelle olemme arvokkaita juuri tällaisena. Jumala kuitenkin toivoo, että me kaikki yritämme tehdä hyviä asioita.

Mutta tiedätkö mitä, nyt tunnus on hajonnut. Tunnuksen jokainen kirjain on kadonnut tuonne metsään (**vaihtoehtoisesti mm. tänne kololle.**) Auttaisitteko minua kasaamaan tunnuksen? (**Odota sudenpentujen vastaus.**) Näin etsintä tapahtuu: Etsikää jokainen yksi kirjain piilopaikasta. Kun olet löytänyt omasi, voit auttaa partiokaveria löytämään omansa. Kun olette valmiita, voitte tulla luokseni, odotan teitä tässä. Voitte lähteä etsimään.

(Kun jokainen on löytänyt kirjaimen.) Käydään piiriin. Kädessäsi on kirjain, katso sitä. Keksi jokin tuolla kirjaimella alkava partioon liittyvä asia? **(Mietitään hetki rauhassa.)** Haluaisiko joku aloittaa kertomisen, mitä omasta kirjaimesta tuli mieleen? **(Käydään lävitse kaikkien vastaukset.)** Tässä oli monta asiaa, ne kaikki ovat mukana tekemisessä ja kokemisessa partiossa, ollaan siis valmiina tekemään ja kokemaan. Eiköhän vielä huudeta yhdessä Ole Valmis -huuto. Huudetaan niin, että muutkin partiolaiset kuulevat. Lähtee kolmannella; Yksi, Kaksi, Kolme ... Ole Valmis! Hiljennytään vielä sisaruspiiriin.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Partiomarssi & Partiolaisen iltavirsi
- Virsikirjasta: 462 Soi kunniaksi Luojan & 484 Totuuden Henki

Ennakovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Liitteen mukaiset Ole valmis -kirjainkortit. Piilota kortit etukäteen hartaustilaan.

O	L	E
V	A	L
M	I	S

ETSIÄ ELÄMÄN TOTUUTTA

Helmi: Valkoinen

Aiheesta raamatussa: Ps. 139:1–12

On pimeää. Avaat silmät, katsot ympärille, näet valoja. Tähdet tuikkivat taivaalla, autonvalot kaupungissa ja merellä majakat. Meille tuikkii tänään metsä. Kohta pääset kulkemaan tuikkivassa ihanemetsässä. Valontuike ohjaa sinua oikeaan suuntaan. Voit kulkea rauhassa ja rohkeasti, sinun ei tarvitse pelätä. Taivaan Isä kulkee kanssasi ja antaa sinulle turvaa. Jokaisen valontuikkeen kohdalla on teille viesti. Sytyttäkää lamppunne ja lukekaa viesti. Miettikää hiljaa kuiskien, mitä viesti tarkoittaa? Viestin alla on purkki. Se purkki on täynnä partiolaisen ihannehelmiä. Ottakaa jokainen itsellenne yksi helmi ja pujottakaa se nauhaan, jonka kohta annan teille. Nyt pääsette matkaan, kun tullette matkaltanne, tulkaa minun kanssani istumaan nuotion ääreen.

(Rata kuljetaan yksin tai pareittain. Kun se on kierretty sudenpentut tulevat nuotiolle, jossa johtaja antaa jokaiselle vielä kaksi sinistä helmeä, jotka ovat partiolupaus ja ole valmis helmet. Johtaja auttaa sudenpentuja solmimaan helminauhat kiinni.)

Mitä viestit kertoivat teille? Kuten huomasitte, niissä oli monia erilaisia asioita. Sellaisia asioita, joita me partiolaiset haluamme elämässämme toteuttaa. Me arvostamme niitä asioita. Näitä asioita me partiossa kutsumme partioihanteiksi. Nämä ihannehelmet muistuttavat meitä niistä asioista ja vuoden mittaan saamme kuulla helmistä hieman lisää. Jumalaa kulkee tällä matkalla meidän kanssamme ja auttaa meitä kaikessa mitä teemme. Taivaan Isän siunausta teille kaikille.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Laulutuuhi kirjasta: 75 Rukous on silta
- Virsikirjasta: 511 Tie valmis on & 513 Jeesus sinä huomaat

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Taskulampun jokaiselle sudenpennulle, heijastimia 7 kpl, liitteen mukaiset ihannelaput, sidontanarua ihannelappujen kiinnitystä varten, purkkeja helmiä varten 7 kpl, siimaa, kuminauhaa tai metallilankaa helminauhaan sekä seuraavan määrän helmiä jokaista sudenpentua kohden:

- helmiäinen 1 kpl
- keltainen 1 kpl
- punainen 1 kpl
- ruskea/puun värinen 1 kpl
- sininen 3 kpl
- valkoinen 1 kpl
- vihreä 1 kpl

Valmista etukäteen liitteen mukaiset laput, joissa jokaisessa on yksi partioihanne. (Laput kannattaa laminoida, jos se on mahdollista.) Tee rastirata, jossa yksi rasti muodostuu aina yhdestä ihannelapusta, heijastimesta ja purkista, jossa on kyseisen ihanteen helmiä (oikean värin löydät liitteenä olevasta ihannehelmikortista). Rastien tulee olla sellaisella etäisyydellä toisistaan, että taskulampun avulla voi nähdä seuraavan rastin heijastimen. Heijastimien sijaan valona rasteilla voi olla vaikkapa kynttilä tai myrskylyhty.

Halutessasi voit kopioida sudenpennuille liitteenä olevan ihannehelmikortin, josta he voivat myöhemmin tarkistaa eri helmien merkityksen.

ETSIÄ ELÄMÄN

TOTUUTTA

KEHITTÄÄ ITSEÄÄN

IHMISENÄ

KUNNIOITTA

TOISTA IHMISTÄ

OLLA

LUOTETTAVA

RAKASTAA
LUONTOA JA
SUOJELLA
YMPÄRISTÖÄ

RAKENTAA

YSTÄVYYTTÄ

YLI RAJOJEN

TUNTEA

VASTUUNSA JA

TARTTUA TOIMEEN

PARTIOIHANNEHELMET

LUPAAN PARHAANI MUKAAN

OLE VALMIS

ETSIÄ ELÄMÄN TOTUUTTA

KEHITTÄÄ ITSEÄÄN IHMISENÄ

KUNNIOITTAÄ TOISTA IHMISTÄ

OLLA LUOTETTAVA

**RAKASTAA LUONTOA JA SUOJELLA
YMPÄRISTÖÄ**

**RAKENTAA YSTÄVYYTTÄ YLI RA-
JOJEN**

**TUNTEA VASTUUNSA JA TARTTUA
TOIMEEN**

PARTIOIHANNEHELMET

LUPAAN PARHAANI MUKAAN

OLE VALMIS

ETSIÄ ELÄMÄN TOTUUTTA

KEHITTÄÄ ITSEÄÄN IHMISENÄ

KUNNIOITTAÄ TOISTA IHMISTÄ

OLLA LUOTETTAVA

**RAKASTAA LUONTOA JA SUOJELLA
YMPÄRISTÖÄ**

**RAKENTAA YSTÄVYYTTÄ YLI RA-
JOJEN**

**TUNTEA VASTUUNSA JA TARTTUA
TOIMEEN**

KEHITTÄÄ ITSEÄN IHMISENÄ

Helmi: Helmiäinen

Aiheesta raamatusta: Ps. 139:14–18

Minulla on tässä paksu köysi, se on aika pitkä. Millä solmulla me partiolaiset solmimme partiuhuivin? (**Anna sudenpentujen vastata.**) Totta, merimiessolmulla.

Jumala on antanut meille jokaiselle erilaisia taitoja. Jokaisella on oma taitonsa, jossa on hyvä. Joku meistä osaa soittaa hyvin pianoa, toinen piirtää, kolmas pelata jalkapalloa ja neljäs tehdä solmuja. Nämä taidot ovat kuin aarteita. Kun nämä kaikkien aarteet kootaan yhteen, tulee todella arvokas aarrearkku. On tärkeää, että jokainen aarre aarrearkussa hyväksyy kaikkien erilaiset taidot. Jumala hyväksyy meidät sellaisina kuin olemme. Hän kannustaa meitä auttamaan toinen toisiamme. Partiossa me voimme auttaa toinen toisiamme ja oppia uusia taitoja.

Nyt on aika ottaa tämä köysi käyttöön. Olette solmineet partiuhuivin merimiessolmulla, nyt tähän köyteen pitäisi solmia merimiessolmu. Se ei kuitenkaan ole niin helppoa, että ottaisitte vain narun päästä kiinni ja tekisitte solmun. Kuunnelkaa, näin se tapahtuu: Tarttukaa jokainen köydestä kiinni. Kuvitelkaa, että kätenne juuttuu siihen pikaliimalla kiinni. Otetta ei saa siis enää irrottaa köydestä, vaan teidän on solmittava merimiessolmu yhteistyössä toistenne kanssa. Kokeillaan! (**Anna sudenpentujen ensin yrittää solmuntekoa itsekseen, muistuta tarvittaessa, että kukaan ei saa irrottaa köydestä. Mikäli solmun teko ei onnistu, voit näyttää mallia tekemällä itse solmun esimerkiksi solmunaruun ja sudenpennut tekevät merimiessolmun kohta kohdalta mallisi mukaan**

köyteen. Voit myös tarvittaessa opastaa heitä solmun teossa. Tärkeää on, että lauma onnistuu tekemään solmun.)

Hienoa, onnistuitte hienosti. Olitte todella taitavia. Huomasitteko kuinka autoitte toinen toisianne, tuloksena yhteistyöstä saitte tehtyä merimiessolmun köyteen. Ollaan iloisia omista ja toistemme aarteista!

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Tuol on mun räiskäle
- Laulutuuhi kirjasta: 89 Minun ystäväni
- Virsikirjasta: 490 Mä silmät luon ylös taivaaseen & 499 Jumalan kämmenellä

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Pitkän ja paksun köyden.

Järjestä hartaustila niin, että siellä on riittävästi tilaa merimiessolmun tekemiseen. (Sudenpentujen täytyy solmua tehdessään ylittää tai alittaa köysi.)

KUNNIOITTA A TOISTA IHMISTÄ

Helmi: Punainen

Aiheesta Raamatussa: Mark. 12:28–34, Room. 13:8–10

(Kaksi sudenpentua tappelee.) Hei, mitä te teette? **(Hieman kovemmalla äänellä.)** Lopettakaa! Mitä tässä tapahtui? **(Anna sudenpentujen vastata, voit myös hieman johdatella keskustelua siihen suuntaan, että myös tappelu on kiusaamista.)** Näimme kiusaamista. Meistä jokainen on varmasti joskus kiusannut toista ihmistä, tuttua tai tuntematonta. Kiusaaminen voi olla suurta tai pientä, toisen tönimistä, potkimista tai haukkumista. Oli se mitä tahansa, se on turhaa. Voimme käyttää meidän voimamme muuhun, leikkimiseen, oppimiseen, toisten auttamiseen. Usein kiusaamme toista, koska hän on erinäköinen tai tekee asioita toisin kuin me itse. Jumala on luonut ihmiset monen näköisiksi ja antanut ihmisille erilaisia taitoja. Saamme kiittää tästä kaikesta Jumalaa, erilaisuus on rikkaus.

Näettekö te tuon purkin tuolla? **(Huolehdi, että kaikki sudenpennut ymmärtävät mistä purkista on kyse.)** Katsotaanko mitä siellä on? **(Anna sudenpentujen vastata, hae purkki ja lue siitä roikkuva lappu.)** Onpas hyvä idea! Minulla on tässä paperia ja kyniä. Kirjoita yhdelle paperilapulle aina yksi asia miten toista voi kiusata. Ei ole väärää asiaa, voit kirjoittaa mitä haluat. Ne ovat sinun omia kiusaamislappujasi ja saat pitää ne omana salaisuutenasi. Kirjoitetaan! **(Jaa kaikille kynät sekä paperinpaloja, anna aikaa kirjoittaa niin, että jokainen saa valmiiksi ainakin yhden lapun.)**

Onko kaikilla valmista? Nyt suljemme kiusaamisen meidän laumasta tänne purkkiin. (**Ojenna purkkia, sudenpennut pudottavat laput sinne ja sulje purkki.**) Kiusaaminen on nyt täällä purkissa ja se ei pääse sieltä pois. Jos näemme myöhemmin laumassamme kiusaamista, voimme sulkea senkin tänne purkkiin. (**Vie purkki paikkaan, jossa sitä voi säilyttää näkössä.**) Purkki katsoo tuolta meitä ja muistuttaa kuinka kivaa meillä on ilman kiusaamista. Muistetaan, että kaikki ovat Jumalan luomana arvokkaita ja kunnioitetaan toinen toisiamme!

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partion laulukirjoista: Etkö ymmärrä
- Laulutuuhi kirjasta: 107 Anna anteeksi
- Virsikirjasta: 488 Jeesus, sinä itsekkin & 581 Kiitos, Jumalamme, kun annoit kauniin maan

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Läpinäkymättömän suljettavan purkin, kynän jokaiselle osallistujalle ja paperilappuja sekä liitteen mukaisen viestin.

Laita etukäteen liitteen mukainen viesti kiinni purkkiin, esimerkiksi narulla roikkumaan tai teippaamalla se purkin kylkeen. Laita purkki odottamaan hartautta sopivaan paikkaan vaikka hyllylle, josta sen näkee hartauden aikana, kuitenkin niin ettei viestiä näe lukea etukäteen.

Ota hartauden aluksi kaksi vapaaehtoista sudenpentua vähän sivummalle ja pyydä heitä näyttämään tappelua. Muistuta varovaisuudesta ja siitä, että toista ei saa satuttaa. Kerro heille myös, että keskeytät heidät hetkisen kuluttua kysymällä mitä teette ja käsket sitten hieman kovemmalla äänellä heitä lopettamaan. Ohjeista, että tämän jälkeen he voivat mennä omille paikoilleen. On tärkeää, että tappelua esittävät tietävät, että sanomasi liittyy hartauteen eivätkä säikähdä koväänisesti annettua lopettakaa käskyä.

Viesti kiusaamispurkkiin roikkumaan

**MINÄ SULJEN KIUSAAMISEN POIS. ON TYHMÄÄ KIUSATA TOISIA,
SIKSI KIUSAAMINEN ASUSTAA MINUN LUONANI.
SULKEKAA TEKIN KIUSAAMINEN TÄNNE!**

OLLA LUOTETTAVA

Helmi: Keltainen

Aiheesta Raamatussa: Ps. 23

Tänään päätämme partiokertamme (leiripäivämme) luottamuskävelyyn. Jumala on luonut meille erilaisia maanpintoja, tuoksuja ja ääniä. Nyt pääsemme käyttämään meille luotuja aisteja. Voitte ottaa parin itsellenne. Toinen pareista peittää silmänsä partiohuivilla niin, että hän ei näe mitään, hän on nyt sokea. Toinen auttaa sokeaa kulkemaan. Muistattehan ohjata ja kertoa sokealle parille mitä edessä on ja pitää hänestä koko ajan kiinni. Ollaan kuitenkin mahdollisimman hiljaa, mennään kuin tontut hiipien. Oletteko valmiit? Kulkekaa minun perässäni ja kuunnelkaa, kun annan teille ohjeita matkan varrella.

(Johtaja lähtee kävelemään. Kerro matkan varrella...)

Tunnet jalkojesi alla maan. Mieti miltä se tuntuu? Onko tämä tunne ihana vai hieman epämiellyttävä?

Ympärillämme on paljon elämää, niin ihmisiä kuin luomakuntamme eläimiä. Mitä kuulet? Mitä äänet tuovat mieleesi? Mieti tai kuvittele äänten perusteella mitä ympärilläsi on? Mitä kaikkea Jumala on luonut maailmaamme?

Nenämme on luotu haistamaan. Mitä haistat? Ovatko tuoksut hyvän tuoksuisia?

Olemme saapuneet perille. Miltä matka teistä tuntui? Mitä tunsitte, näitte, haistoitte ja kuulitte?
(Anna sudenpentujen vastata.)

Olitte todella rohkeita, kun kuljitte kanssani matkan. Ei ole helppoa kulkea sokeana vaihtelevassa maastossa. Te selvisitte kuitenkin loistavasta. Tiedättekö mistä se johtui? Te luotitte toisiinne. Luottamuksella ystävää kohtaan osoitetaan todellista ystävyyttä. Kun luotamme ystäviimme, voimme olla varmoja, että he auttavat meitä, kun tarvitsemme apua. He rohkaisevat, kun pelkäämme ja iloitsevat yhdessä meidän kanssamme. Luotamme ystäviin, voimme luottaa myös Jumalaan. Hän rohkaisee ja auttaa meitä. Jumala kulkee mukanaamme kaikkialla missä kuljemme, Hän on elämämme taluttaja. Luottamus on näkymätöntä, mutta se on sydämissämme. Samoin Jumala on näkymätön, mutta Hän on aina meidän kanssamme ja me voimme kaikessa luottaa Jumalaan.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Tää ystävyys ei raukene
- Laulutuuhi kirjasta: 110 Yhdessä on hyvä olla
- Virsikirjasta: 503 Taivaan Isä suojan antaa & 517 Herra kädelläsi

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Huiveja tai kangassuikaleita silmien sitomiseen, partiohuivi käy tähän hyvin.

Etsi etukäteen reitti, jossa on vaihtelevaa maastoa, erilaisia ääniä ja tuoksuja. Esimerkiksi asfaltti, sora ja ruoho tuntuvat erilaisilta jalkojen alla. Äänimaailmaan saa vaihtelua esimerkiksi kävelemällä lähempänä tai kauempana ajotiestä ja virtaavan veden äänellä. Erilaisia tuoksuja voivat olla vaikkapa vastaleikattu ruoho, märkä maa, omenoiden tuoksu syksyllä taikka taloista tulevat tuoksut kuten ruoan tai leivonnaisten tuoksu.

RAKASTAA LUONTOA JA SUOJELLA YMPÄRISTÖÄ

Helmi: Vihreä

Aiheesta raamatussa: 1. Moos. 1:1–2:4 (tätä on käytetty hartaustekstissä)

1. Moos. 2:4–23

(Kuiskaten) Ssshhh! Kun olemme hiljaa, voimme kuulla monenlaisia ääniä. Kuunnellaan. Mitä kuulit? **(Kysymykseen myös vastataan kuiskaamalla.)**

Minulla on tässä purkki. Usko tai älä, se on aika äänekes. Purkki haluaa sanoa jotakin. **(Nosta purkki korvalle ja ole kuuntelevinasi sitä, nyökkäile samalla.)** Voi ei, purkki kuiskasi, että on menettänyt äänensä flunssan vuoksi. Nyt tarvitaan teidän apuunne äänen tuottamiseen! Näin se tapahtuu... Nosta yksi lappu rasiasta ja lue se hiljaa ääneen. Älä näytä sitä kaverille, se on sinun oma salaisuutesi. Luen kohta tarinan kuinka Jumala loi meille tämän ihanan maailman ja luonnon. Kun kuulet omat sanasi, pidä kyseistä ääntä. Esimerkiksi, jos minun lapussani lukisi ankka, kun kuulisin sanan ankka, nousisin ylös ja sanoisin kvaak, kvaak. Jos et keksi miten sanasi äänitelee, voit myös näytellä sitä. Huomaathan, että jokaisella on kaksi eri roolia esitettävänä. Haluatko kysyä jotain? **(Anna tarvittaessa tarkentavia ohjeita sudenpentujen kysymysten pohjalta.)**

Alussa Jumala loi *taivaan ja maan*. *Maa* oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet ja Jumalan henki liikkui *vetten* yllä. Jumala sanoi: "Tulkoon *valo*!" Ja *valo* tuli. Jumala näki, että *valo* oli hyvä. Juma-

la erotti *valon* pimeydestä ja Hän nimitti *valon* päiväksi ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä.

Jumala sanoi: "Tulkoon kaartuva kansi *vesien* väliin, erottamaan *vedet* toisistaan." Jumala teki kannen ja erotti toiset *vedet* sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui ja Jumala nimitti kannen *taivaaksi*. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä.

Jumala sanoi: "Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat *vedet* yhteen paikkaan, niin että *maan* kamara tulee näkyviin." Ja niin tapahtui. Jumala nimitti kiinteän kamaran *maaksi*, ja sen paikan, mihin *vedet* olivat kokoontuneet, hän nimitti *mereksi*. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: "Kasvakoon *maa* vihreyttä, siementä tekeviä *kasveja* ja *hedelmäpuita*, jotka *maan* päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä." Ja niin tapahtui. *Maa* versoi vihreyttä, siementä tekeviä *kasveja* ja *hedelmäpuita*, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kolmas päivä.

Jumala sanoi: "Tulkoon *valoja* taivaankanteen erottamaan päivän yöstä ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa määräraikoja, hetkiä ja vuosia. Ne loistakoot taivaankannesta ja antakoot *valoa maan* päälle." Ja niin tapahtui. Jumala teki kaksi suurta *valoa*, suuremman hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä sekä *tähdet*. Hän asetti ne taivaankanteen loistamaan *maan* päälle, hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan *valon* pimeydestä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni neljäs päivä.

Jumala sanoi: "Viliskööt *vedet* eläviä olentoja ja lennelkööt *linnut* ilmassa taivaankannen alla." Niin Jumala loi suuret *meripedot* ja kaikki muut elävät olennot, joita *vedet* vilisevät sekä kaikki siivekkäiden lajit. Jumala näki, että niin oli hyvä. Hän siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää *meren vedet* ja *linnut* lisääntykööt *maan* päällä." Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni viides päivä.

Jumala sanoi: "Tuottakoon *maa* kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki *karjaeläinten*, *pikkueläinten* ja *villieläinten* lajit." Ja niin tapahtui. Jumala teki *villieläimet*, *karjaeläimet* ja erilaiset *pikkueläimet*, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: "Tehkäämme *ihminen*, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme ja hallitkoon hän *meren kaloja*, *taivaan lintuja*, *karjaeläimiä*, *maata* ja kaikkia *pikkueläimiä*, joita *maan* päällä liikkuu." Ja Jumala loi *ihmisen* kuvakseen, Jumalan kuvaksi Hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi Hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää *maa* ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa *meren kaloja*, *taivaan lintuja* ja kaikkea, mikä *maan* päällä elää ja liikkuu." Jumala sanoi vielä: "Minä annan teille kaikki siementä tekevät *kasvit*, joita *maan* päällä on ja kaikki *puut*, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne. Ja *villieläimille* ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä *maan* päällä elää ja liikkuu, minä annan ravinnoksi vihreät *kasvit*." Niin tapahtui. Ja

Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä ja kaikki oli hyvää. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä.

Näin tulivat valmiiksi *taivas* ja *maa* ja kaikki mitä niissä on. Jumala oli saanut työnsä päätökseen ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi kaikesta työstään. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstään. Tämä on kertomus siitä, kuinka *taivas* ja *maa* saivat alkunsa silloin kun ne luotiin. (1. Moos. 1:1–2:4)

Me partiolaiset saamme usein olla luonnossa ja nauttia sen vaihtelevista säätiloista, väreistä, äänistä, rauhasta ja luonnon antamasta seikkailusta. Tästä kaikesta saamme kiittää Jumalaa, Hän loi meille ihanan maailman. Rakastetaan ja suojellaan luontoa!

Tehdään vielä yhdessä sisaruspiiri ja rukoillaan.

Kiitos hyvä Jumala,
antimista kaikista, jotka saimme lahjana.
Kiitos sinitaivaasta, vihreistä metsistä,
laulannasta lintusen, joka sua kiittäen
myöskin ohjaa minua
ylistämään Sinua.
Kiitos siitä Jumala.
Aamen.
(Trad.)

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiomessu: Meille aurinko paistaa
- Laulutuuhi kirjasta: 23 Ihme ja kumma
- Virsikirjasta: 135 Jumala loi auringon, kuun & 571 Jo joutui armas aika

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Avattavan purkin ja liitteen mukaiset roolilaput.

Laita etukäteen purkkiin yksi roolilappu jokaista hartauteen osallistuvaa kohden.

Roolilaput

Rooli luomiskertomukseen (mikäli osallistujia on enemmän kuin rooleja, voi sama rooli olla useammalla henkilöllä). Olemme kursivoineet Raamatun tekstiin sanat, joihin liittyy roolilappu

Olemme tässä hartaudessa käyttäneet Raamatun vuoden 1992 käännöksen mukaista luomiskertomusta. Halutessasi voit lukea luomiskertomuksen esimerkiksi lasten raamatusta. Muista siinä tapauksessa kuitenkin tarkistaa, että lappujen sanat löytyvät käyttämästäsi kertomuksesta ja muokkaa lappuja tarvittaessa.

TÄHTI IHMINEN	VALO IHMINEN	TAIVAS IHMINEN
MAA IHMINEN	VESI IHMINEN	MERI IHMINEN
KASVI IHMINEN	PIKKUELÄIN IHMINEN	HEDELMÄPUU IHMINEN
VILLIELÄIN IHMINEN	KARJAELÄIN IHMINEN	LINTU IHMINEN
KALA IHMINEN	MERIPETO IHMINEN	PUU IHMINEN

RAKENTAA YSTÄVYYTTÄ YLI RAJOJEN

Helmi: Sininen

Aiheesta raamatussa: 1. Moos. 1:26–27

Jumala on luonut meidät kaikki erilaisiksi. Meitä on lyhyitä ja pitkiä, tummia ja vaaleita, sini- ja ruskeasilmäisiä. Eikö niin? Erilaisuus on elämän rikkaus. Voimme ajatella, että erilaisuus on kultaa, me jokainen olemme erilaisia kultakimpaleita. Olisi aika tylsää, jos me kaikki olisimme samanlaisia. Kuinka silloin erottaisimme kuka kukin on?

Ihmiset asuvat ympäri maailmaa erilaisissa ympäristöissä. Meillä täällä Suomessa ei ole sotaa, on kauppoja ja kouluja, pääsemme sairaalaan kun olemme kipeitä. Näin ei ole kaikkialla maailmassa. Jumala on luonut myös maailman maat erilaisiksi. Tiedätkö maata missä on esimerkiksi paljon köyhyyttä tai ei ole niin turvallista asua kuin meillä täällä Suomessa? (**Keskustelkaa hetki asiasta.**)

Me partiolaiset voimme rakentaa ystävyyttä yli rajojen, auttaa apua tarvitsevia ja olla ystävä toisille. Minulla onkin tässä tällainen laatikko. Se auttaa meitä rakentamaan ystävyyttä yli rajojen, se kuljettaa asioita maailmalle. Arvaatteko, onko laatikko tyhjä vai täysi? (**Ravistele laatikkoa ja anna su-**

denpentujen vastata.) Niin, olette oikeassa, että tyhjä on. Minulla on laatikkoon vihko ja kynä, että ystävämme voi piirtää ja kirjoittaa. Näyttäkää nyt, mitä te olette tuoneet? **(Anna sudenpentujen näyttää omat tavaransa ja laittaa ne samalla laatikkoon.)**

Meillä on tässä hieno laatikko täynnä tavaraa, nyt se voi lentää maailmalle. Minä vien sen seurakunnan **(kerro kenelle, esimerkiksi lähetyssihteeri Maija Mäelle)**. Hän lähettää sen **(kerro kohdemaalle)**. Voimme kiittää Jumalaa siitä, että hän on luonut meidät erilaiseksi erilaisiin maailman maihin sekä siitä kuinka partiolaisina voimme rakentaa maailmassa ystävyyttä yli rajojen.

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Tää ystävyys ei raukene & Partiolaiset maailman
- Virsikirjasta: 501 Kuule, Isä Taivaan, pyyntö tää & 502 Jeesus, meitä kosketa nyt

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Pienen pahvilaatikon sekä tyhjän vihkon ja uuden lyijykynän (mikäli vihko ja lyijykynä ovat tavarat, jotka sinä laitat laatikkoon).

Tässä hartaudessa kootaan paketti lähetettäväksi ulkomaille. Ota etukäteen yhteyttä omaan seurakuntaan ja sovi esimerkiksi seurakunnan lähetystyöstä vastaavan työntekijän kanssa paketin toimitamisesta vaikkapa seurakunnan lähetystyön nimikkokohteeseen. Vaihtoehtoisesti voitte lähettää paketin jonkin toisen maan partiolaisille.

Paketti voi sisältää esimerkiksi vihkoja, lyijykyniä, teroittimia, pyyhekumeja, värikyniä ja piirustusvihkoja. Tavaroiden hinnan tulee olla melko pieni, koska sudenpennut tuovat ne tullessaan. Sisältöä kannattaa miettiä sen mukaan mihin ja kenelle paketti on menossa. Myös seurakunnan työntekijältä kannattaa kysyä neuvoa. Lähetystyön avustuspaketit eivät useimmiten mene yksittäisille henkilöille, vaan esimerkiksi koulujen käyttöön, joten ei haittaa vaikka samaa tavaraa olisi paketissa useampiakin.

Anna sudenpennuille etukäteen kotiin vietäväksi liitteen mukainen viesti, jotta vanhemmat tietävät mistä on kyse. Jokaisen sudenpennun viestiin kirjoitetaan viivalle tavara, jonka hän tuo tullessaan seuraavaan kokoukseen.

Tämän hartauden voi halutessaan laajentaa myös kokonaiseksi laumaillaksi, esimerkiksi tutustumalla maahan, johon paketti lähetetään ja elämään siellä. Laumaillassa voidaan myös opetella kyseiseen maahan liittyä leikkiä tai tehdä kyseisen maan ruokaa. Seurakunnassa on usein erilaista lähetystyöhön liittyvää materiaalia, jota voit kysyä lainaan illan valmistamiseksi. Mikäli paketti toimitetaan perille seurakunnan kautta, voit myös kysyä ehtisikö seurakunnan lähetystyöstä vastaava työntekijä tai Seppo eli seurakunnan partioyhteyshenkilö (mikäli tällainen teidän seurakunnassanne on) tulla laumailtaan kertomaan kohdemaasta ja sen tavoista. Jos seurakunnan työntekijä on paikalla, tulee paketin lähettäminen konkreettisemmaksi, kun sudenpennut näkevät hartauden jälkeen työntekijän vievän paketin mennessään.

Viesti kotiin vietäväksi

Hei!

Seuraavassa laumaillassa kokoamme yhdessä paketin lähetettäväksi ulkomaille. Toivomme teidän lapsenne tuovan mukanaan _____ pakettiin laitettavaksi. Tavarahan tulee olla käyttämätön.

Kiitos osallistumisesta jo etukäteen!

TUNTEA VASTUUNSA JA TARTTUA TOIMEEN

Helmi: Ruskea/puun värinen

Aiheesta raamatussa: Matt. 25:31–40

Mä en haluu, onko pakko? Miks mun pitää aina tehdä? Roskat pitäisi viedä, tiskikone tyhjentää. Taitaa olla tuttuja sanoja, vai mitä? Minusta ainakin välillä tuntuu tältä. Vaikka aina ei huvittaisi tai jaksaisi, voimme silti pienillä asioilla ilahduttaa ja auttaa.

Usko tai älä, saat varmasti toisen ihmisen iloiseksi auttamalla häntä. Täällä partiossa mekin autamme toinen toisiamme. Mitenkä me olemme auttaneet? (**Anna sudenpentujen vastata.**) Jeesus kehotti meitä auttamaan toisia ja pitämään huolta toisista ihmisistä. Auttaessamme muita voimme luottaa siihen, että Taivaan Isä kulkee meidän kanssamme antaen rohkeutta ja voimia.

Mutta mikä ihmeen musta möykky tuolla on? Ihan kuin se olisi jokin pussi. Hei, mennään katsomaan! (**Siirtykää jätesäkin luokse.**) Siinähan on kirjekuori, se taitaa olla viesti meille. Kuka haluaa lukea viestin? (**Valitse sudenpennuista lukija tai lue itse. Sisällön arvaamiseksi voi sitä tarvittaessa tunnustella jätesäkin lävitse.**)

(**Viestin lukemisen jälkeen ottakaa ilmapallot esiin jätesäkistä ja jakakaa yksi jokaiselle.**) Nämä ilmapallot ovat ilonpalloja. Viedään jokainen yksi pallo kotiin, puhkaistaan se ja tehdään pallon

sisällä asustava ilontehtävä. Näin saamme auttaa toisia ja jakaa iloa muille. Kokeillaanko ja kerrotaan toisille ensi kerralla mitä pallon sisältä löytyi?

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Partiomarssi (Tie selvä on) & Leiri-illan rauha
- Virsikirjasta: 125 Kosketa minua, Henki & 487 Jeesus sinuun

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Yhden mustan jätessäkin, yhden ilmapallon jokaista osallistujaa kohden, yhden kirjekuoren ja liitteen mukaisen viestin sekä tehtävälappu.

Laita etukäteen jokaisen ilmapallon sisälle tehtävälappu ja täytä ilmapallot. Sulje ilmapallot jätessäkiin, jonka päälle teippaat kirjekuoressa liitteen mukaisen viestin. Laita jätessäkki sellaiseen paikkaan, ettei sudenpentujen huomio kiinnity siihen etukäteen, mutta johon voitte helposti siirtyä hartauden aikana. Vaihtoehtoisesti jätessäkki voidaan myös hakea hartauden aikana syrjemmältä hartauden pitopaikkaan.

Jätessäkin päälle laitettava viesti

**SISÄLLÄNI ON MONTA HELPOSTI SÄRKYVÄÄ ASIAA,
JOTKA OVAT KUITENKIN KEVYITÄ JA PYÖREITÄ.
JOKO ARVAAT MITÄ SIELLÄ ON?**

AVATKAA NIIN NÄETTE.

Ilmapallojen sisään laitettavat tehtävälaput

Voit keksiä itse lisää tehtäviä ja saman tehtävän voi laittaa myös useampaan ilmapalloon.

Mikäli hartaus toteutetaan leirillä, voidaan sopia parit, jotka suorittavat tehtävän toisilleen. Sopivia tehtäviä ovat esimerkiksi:

Laitan kaverin makuupussin tuulettumaan

Tiskaan kaverin astiat

Vien kaverille aamupalan

Harjaan kaverin hiukset

VIEN ROSKAT	PETAAN OMAN SÄNKYNI	TYHJENNÄN TISKIKONEEN
IMUROIN AINAKIN YHDEN HUONEEN	AUTAN RUUAN LAISSA	KATAN PÖYDÄN
AUTAN PYYKIN- PESUSSA	PYYHIN PÖLYT AINAKIN YHDESTÄ HUONEESTA	KÄYN KAUPASSA

PYHÄ YRJÖ

Aiheesta raamatusta: Luuk. 10:25–37

Kuka ihme on Pyhä Yrjö, josta kaikki puhuu? Onkohan se partion perustaja? Vai kenties metsässä asuva peikko? **(Anna sudenpentujen vastata.)** Ai ei, hhhmmm, Pyhä Yrjö onkin meidän partio-
laisten suojelupyhimys. Ritari, joka pelasti prinsessan.

Katselkaa ympärillenne, kun käytätte mielikuvitusta, näette tässä meidän ympärillämme vanhan kylän sekä kuninkaan linnan. Minulla on kädessäni taikapussi, joka muuttaa teidät ritariksi, prinsesaksi, kuninkaaksi, kansalaiseksi... Ota pussista lappu, kerro kaverille kuka olet ja valmistaudu rooliisi. Luen kohta Pyhän Yrjön tarinan, kun kuulet oman roolisi, käytä mielikuvitustasi ja esitä roolia. Oletteko valmiina? **(Anna tarvittaessa tarkennettuja ohjeita sudenpentujen kysymysten perusteella.)** Aloitetaan.

(Lue tässä kohden Pyhän Yrjön tarina.)

Pyhä Yrjö oli tavallinen kansalainen, urhea ritari, joka toimi rohkeasti pelastaakseen prinsessan. Voimme olla rohkeita auttajia, meidän maailmamme ritareita Pyhiä Yrjöjä? **(Kuuntele sudenpentujen vastaukset.)** Kyllä voimme. Häätä ei tarvitse olla suuri eikä kaikkien tunteman henkilön. Apua tarvitseva voi olla oma kaveri tai meille vieras henkilö. Silti voimme auttaa kaikkia. Pienenkin avun antaminen on rohkeasti tehty. Auttaessamme voimme luottaa siihen, että Taivaan Isä suojelee meitä. Hän kulkee mukana ja antaa meille rohkeutta. Pyhän Yrjön lailla myös me par-

tiolaiset haluamme toimia Jumalan avulla pahaa vastaan ja auttaa lähimmäisiämme. Ollaan jokainen ritareita, toimitaan kuin Pyhä Yrjö omassa elämässämme!

Aiheeseen sopivia lauluja

- Partiolaulukirjoista: Sankarit & Puolalainen nuotiolaulu (meil on metsässä nuotiopiiri)
- Virsikirjasta: 492 Ystävä sä lapsien & 493 Jeesus, lasten auttaja

Ennakkovalmistelut

Tätä hartautta varten tarvitset: Pussin, jossa on liitteen mukaiset roolilaput. Tarvitset myös Pyhän Yrjön tarinan, joka löytyy muun muassa seuraavista kirjoista;

- Niemi, Eija 2001. Vartionjohtajan käsikirja. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finland Scouter ry.
- Grönholm, Pauliina (toim.) 2004. Vartionjohtajan käsikirja – opas vartiolaisten johtajille. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finland Scouter ry.
- Grönholm, Pauliina (toim.) 2005. Laumanjohtajan käsikirja. Helsinki: Suomen Partiolaiset – Finland Scouter ry.

Tämän hartauden voi toteuttaa myös tikkunukeilla. Valmista lauman kanssa etukäteen tikkunuket eri roolihahmoista ja esittäkää näytelmä niiden avulla. Tikkunukkenäytelmää varten kannattaa valmistaa myös tausta, jota vasten näytelmää esitetään. Taustan voi tehdä lauma yhdessä maalaamalla sen isolle paperille.

Kolmas vaihtoehto hartauden toteuttamiseksi on valmistaa tarvittavat roolihahmot muoviluvahasta. Näiden hahmojen avulla voidaan lavastaa tarinan kohtaukset, jotka kuvataan. Kuvista voidaan koostaa tietokoneelle esitys, joka näytetään hartaudessa samalla, kun luetaan Pyhän Yrjön tarina.

Pyhä Yrjö näytelmän roolit

Tarvittaessa voit keksiä lisää rooleja.

RITARI PYHÄ YRJÖ	LOHIKÄÄRME	LAMMAS
ARPANOPPA	PRINSESSA KUNINKAAN TYTÄR	HEVONEN
HÄRKÄ	KAUPUNGIN ASUKAS	KAUPUNGIN ASUKAS

Lähteet

- Forssen, Anna; Jutila, Miina; Laurikainen, Silja; Kouti, Sakari; Salo, Markku & Seiskari Pekka
1988. Lauluja. Espoo: Olarin Eräkotkat ry.
- Hakonen, Niilo; Heikkilä, Olli; Olsson, Pia & Suomela, Kari (toim.) 1990. Laululupa. Nuotiolaulut
1. Helsinki: Partiokirja Oy.
- Kosonen, Pekka (toim.) 2012. Laulutuuli. Helsinki: Lasten Keskus.
- Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama
suomennos. Helsinki: Kirjapaja.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2010. Virsikirja. Hyväksytty kirkolliskokouksessa 13. helmi-
kuuta 1986. Helsinki: Kirjapaja.
- Suomen Partiolaiset 2009. Johtajakansio - 2.6 Lupaus. Suomen Partiolaiset. Viitattu 5.9.2014.
http://ohjelma.partio.fi/index.php?title=2.6._Lupaus.

Kuvat

Riitta Kivivasara
Susanna Nieminen